

PL

CZ

Powiat YSKI

GÓRY OPAWSKIE • ZLATOHORSKÁ VRCHOVINA

idziemy W GÓRY OPAWSKIE!

JDEME NA
ZLATOHORSKOU
VRCHOVINU!
PRŮVODCE + MAPA
+ **CESTOVNÍ DENÍK**

Interreg

**Współfinansowane
przez Unię Europejską**

Euroregion
Pradęd/Pradziad

Czechy - Polska

Publikacja wydana w ramach realizacji przez Powiat Nyski projektu pn. „Idziemy w góry! - promocja turystyki górskiej na polsko-czeskim pograniczu”. Projekt realizowany jest w ramach Funduszu Małych Projektów w Euroregionie Pradziad Programu Interreg Czechy-Polska 2021-2027. Cel 2.1. Lepsze transgraniczne wykorzystanie potencjału turystyki zrównoważonej dla rozwoju gospodarczego pogranicza czesko-polskiego.

Publikacja wydana przez Okręg Nisa w ramach realizacji projektu „Jdeme na hory! - propagacja turystyki w czesko-polskim pograniczu”. Projekt jest realizowany w ramach Funduszu Małych Projektów w Euroregionie Pradziad Programu Interreg Czechy-Polska 2021-2027. Cel 2.1. Lepsze transgraniczne wykorzystanie potencjału turystyki zrównoważonej dla rozwoju gospodarczego pogranicza czesko-polskiego.

Powiat YSKI

GÓRY OPAWSKIE • ZLATOHORSKÁ VRCHOVINA

idziemy

W GÓRY OPAWSKIE!

JDEME NA ZLATOHORSKOU VRCHOVINU!

PL

CZ

WSTĘP

Mam ogromną przyjemność oddać w Państwa ręce publikację prezentującą jedno z najbardziej atrakcyjnych turystycznie miejsc na mapie pogranicza polsko-czeskiego – malownicze, łagodne i bogate w cenną florę i faunę **Góry Opawskie**. Publikacja, którą przygotowaliśmy, to nie tylko przewodnik po szlakach turystycznych Gór Opawskich, to także niezwykle dziennik podróży. Jest tutaj miejsce na Państwa zapiski, notatki, myśli. Wierzę, że będzie on towarzyszyć Państwu podczas każdej wędrowki i zapełniać się barwnymi opisami, wrażeniami, zdjęciami, pieczętkami.

Wędrując, zdobywając kolejne szczyty i opisując je w dzienniku zawsze pamiętajmy o bezpieczeństwie - swoim, naszych towarzyszy w oraz tych, których mijamy. Dlatego oprócz opisów szlaków turystycznych znajdziecie Państwo także kilka niezwykle cennych wskazówek dotyczących bezpiecznego wędrowania. Dbajmy o bezpieczeństwo, aby każde wyjście w góry pozostawiło w naszej pamięci tylko dobre wspomnienia.

Do zobaczenia w Górach Opawskich, tych po polskiej i czeskiej stronie! Niech ten specjalny dziennik podróży zapełnia się kolejnymi wpisami wrażeń i emocji związanych z przejściem kolejnego szlaku i zdobyciem kolejnego szczytu.

Daniel Palimęka

Starosta Nyski

ÚVOD

S velkým potěšením předkládám do vašich rukou publikaci, která představuje jedno z turisticky nejatraktivnějších míst na mapě polsko– českého příhraničí – malebnou a mírnou **Zlatohorskou vrchovinu** (pol. **Góry Opawskie**), která má bohatou a vzácnou flóru a faunu. Publikace, kterou jsme připravili, není jen průvodcem po turistických stezkách tohoto pohoří, ale také nevšedním cestovním deníkem. Je zde místo pro vaše zápisky, poznámky, myšlenky. Věřím, že vás bude provázet na každém výletě a bude se naplňovat barvitými popisy, dojmy, fotografiemi, razítky.

Při putování, zdolávání dalších vrcholů a jejich popisování v deníku vždy pamatujte na bezpečnost – svou vlastní, svých spoluvýletníků a těch, které míjíte. Proto zde najdete, kromě popisu turistických tras, také několik velmi cenných tipů týkajících se bezpečné turistiky. Dbejte na bezpečnost, aby každý výlet do hor zanechal ve vaši paměti jen dobré vzpomínky.

Na shledanou ve Zlatohorské vrchovině, na polské i české straně! Ať se tento speciální cestovní deník plní dalšími záznamy o dojmech a zážitcích spojených s absolvováním další trasy a zdoláním dalšího vrcholu.

Přednosta samosprávného okresu Nisa

GÓRY OPAWSKIE / ZLATOHORSKÁ VRCHOVINA

Góry Opawskie są najdalej na wschód wysuniętym pasmem polskich Sudetów. Po czeskiej stronie pasmo to jest nazywane **Zlatohorską vrchoviną**. Najwyższym szczytem czeskiej części i całej Zlatohorskiej vrchoviny jest **Příčný vrch (975 m n.p.m.)**, Gór Opawskich zaś, a więc części polskiej jest **Biskupia Kopa (890 m n.p.m.)**.

Choć pod względem budowy geologicznej, Góry Opawskie nie należą do najciekawszych, to warto zwrócić uwagę na pokłady złota, które wytrąciły się w żyłach kwarcytowych. Jego wydobycie miało ogromny wpływ na rozwój tutejszych miejscowości. Oprócz złota eksploatowano tutaj także łupki fyllitowe, wykorzystywane w budownictwie do pokrywania dachów i ścian domów.

Obszar Gór Opawskich leży w zlewni Morza Bałtyckiego, odwadniany jest przez rzeki Osobłoga i Nysa Kłodzka, do której wpada Biała Głuchołaska. Górski charakter rzek to z jednej strony malownicze widoki (Biała Głuchołaska z jej przełomem przed Głuchołazami czy Żłoty Potok z przepiękną doliną w okolicach Jarnołówka i Pokrzywnej), ale i zagrożenie powodzią. Po jednej z nich, na początku XX wieku, na Żłotym Potoku w Jarnołówku zbudowana została zapora suchego zbiornika o wysokości 15,4 m. Ufundowała ją cesarzowa Prus Augusta Wiktorja. Zapora tworzy zbiornik o powierzchni zalewowej około 58 ha i pojemności około 2,25 mln m³, pełni swoje funkcje do dziś.

GÓRY OPAWSKIE / ZLATOHORSKÁ VRCHOVINA

Góry Opawskie jsou nejvýchodnějším pohořím polské Krkonoško-jesenické subprovincie. Na české straně se toto pohoří nazývá **Zlatohorská vrchovina**. Nejvyšším vrcholem české části a celé Zlatohorské vrchoviny je **Příčný vrch (975 m n.m.)**, zatímco nejvyšším vrcholem polské části, tj. Gór Opawských, je **Biskupská kupa (890 m n.m.)**. Ačkoli z geologického hlediska Zlatohorská vrchovina nepatří k nejzajímavějším, za pozornost stojí ložiska zlata, která se vysrážela v křemenných žilách. Jeho těžba měla obrovský vliv na rozvoj místních sídel. Kromě zlata se zde těžila také fylitová břidlice, která se používala ve stavebnictví jako krytina na pokrývání střech a stěn domů.

Území Zlatohorské vrchoviny leží v povodí Baltského moře a je odvodňováno řekami Osoblaha a Kladská Nisa, do které vtéká Bělá. Horský charakter řek znamená na jedné straně malebné výhledy (Bělá se svým průlomem před polským městem Hlucholazy (pol. Głucholazy) nebo Zlatý potok s krásným údolím v okolí Jarnońtówku a Pokrzywné), ale také přináší povodňové nebezpečí. Po jedné z povodní byla na počátku 20. století na Zlatém potoce v Jarnońtówku vybudována 15,4 m vysoká přehrada suché nádrže. Nechala ji postavit pruská císařovna Augusta Viktorie. Přehrada tvoří nádrž o celkové rozloze asi 58 ha a objemu asi 2,25 milionu m³ a svou funkci plní dodnes.

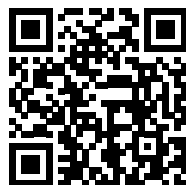
PARK KRAJOBRAZOWY „GÓRY OPAWSKIE”

Park Krajobrazowy „Góry Opawskie” utworzony został w 1988 roku w celu ochrony najbardziej na wschód wysuniętej części polskich Sudetów. Swoimi granicami obejmuje północne stoki i przedgórze Gór Opawskich, w południowo-zachodniej części województwa opolskiego. Zajmuje powierzchnię 4,903 ha, otulina 5,033 ha. Park wraz z otuliną położony jest w granicach dwóch powiatów: prudnickiego na terenie gminy Prudnik i Lubrza oraz nyskiego na terenie gminy Głuchołazy.

Ogromnym bogactwem Parku są zwarte kompleksy leśne, które stanowią około 75% jego powierzchni, wśród których na szczególną uwagę zasługują dobrze zachowane fragmenty lasów liściastych (buczyny, grądy i łągi). Najcenniejsze obszary leśne objęto ochroną prawną tworząc rezerваты przyrody: „Cicha Dolina” w dolinie Bystrego Potoku, „Las Bukowy” na północnym stoku Góry Parkowej oraz „Olszak” w masywie Olszaka. Na terenie Parku utworzono także rezerwat geologiczno-krajobrazowy „Nad Białką” w celu zachowania pochodzących z XVII i XVIII wieku pozostałości po eksploatacji żwirów i piasków złotoonośnych.

Na terenie Parku stwierdzono występowanie ponad 500 gatunków roślin naczyniowych, wśród których 33 podlega ochronie prawnej (m.in. lilia złotogłów, wawrzynek wilczelyko, zaraza żółta, kruszczyk połabski, storczyk męski czy buławnik mieczolistny). Na uwagę zasługuje także fauna Gór Opawskich. Można tu spotkać m.in. kumaka górskiego, salamandrę plamistą, jadowitą żmiję zygzakowatą czy gniewosza plamistego. Niezwykle bogata jest również awifauna tego obszaru. Stwierdzono tutaj obecność pluszcza, pliszki górskiej, puchacza, derkacza czy bociana czarnego. Dość licznie reprezentowane są również ssaki (np. orzesznica, popielica oraz nietoperze). Park Krajobrazowy „Góry Opawskie” to także 128 km szlaków turystycznych oraz ponad 30 km ścieżek przyrodniczo-dydaktycznych.

Chcąc poznać walory przyrodnicze Gór Opawskich warto skorzystać z przygotowanej przez Zespół Opolskich Parków Krajobrazowych aplikacji mobilnej
PARK KRAJOBRAZOWY GÓRY OPAWSKIE.

CHRÁNĚNÁ KRAJINNÁ OBLAST „GÓRY OPAWSKIE“

Chráněná krajinná oblast „Góry Opawskie“ byla vyhlášena v roce 1988 za účelem ochrany nejvýchodnější části polské Krkonoško–jesenické subprovincie. Zahrnjuje severní svahy a předhůří Zlatohorské vrchoviny, v jihozápadní části Opolského vojvodství. Zaujímá rozlohu 4,903 ha, a ochranné pásmo dalších 5,033 ha. CHKO a její ochranné pásmo leží na území dvou okresů: Prudnik na území obcí Prudnik a Lubrza a Nisa na území obce Hlucholazy (pol. Głuchołazy).

Velkým bohatstvím CHKO jsou husté lesní komplexy, které tvoří asi 75 % její rozlohy, mezi nimiž si zvláštní pozornost zaslouží zachovalé fragmenty listnatých lesů (bukové lesy, dubohabřiny a lužní lesy). Nejcennější lesní oblasti jsou chráněny zákonem jako přírodní rezervace: „Cicha Dolina“ v údolí Bystrého Potoka, „Las Bukowy“ na severním svahu Góry Parkové a „Olszak“ v masivu Olszak.

Na území CHKO byla také zřízena geologická a krajinná rezervace „Nad Białką“, která chrání pozůstatky těžby zlatonosných štěrků a písků ze 17. a 18. století. V CHKO byl zjištěn výskyt více než 500 druhů cévnatých rostlin, z nichž 33 je chráněno zákonem (např. lilie zlatohlavá, lýkovec jedovatý, záraza devětsilová, krušník polabský, vstavač mužský a okrotice dlouholistá). Pozoruhodná je také fauna. Vyskytuje se zde mimo jiné kuňka žlutobřichá, mlok skvrnitý, jedovatá zmije obecná nebo užovka hladká. Mimořádně bohatá je také avifauna této oblasti. Byl zde zjištěn výskyt skorce vodního, konipase horského, výra velkého, chřástala polního nebo čápa černého. Poměrně hojní jsou také savci (např. plíšik lískový, plch velký a netopýři).

CHKO „Góry Opawskie“ nabízí také 128 km turistických tras a více než 30 km přírodovědných naučných stezek.

Pokud chcete poznat přírodní hodnoty polské části Zlatohorské vrchoviny, můžete využít Mobilní aplikaci Park Krajobrazowy Góry Opawskie, kterou připravil Zespół Opolskich Parków Krajobrazowych (Skupina opolských chráněných krajinných oblastí).

QR KÓD <https://zopk.pl/aplikacje-mobilne/>

PARK KRAJOBRAZOWY JESIONIKI

Park Krajobrazowy Jesioniki (CHKO Jeseníky) powstał w 1969 roku. Powierzchnia CHKO wynosi 740 km² i obejmuje Wysoki Jesionik (ze szczytem Pradziad - 1491 m n.p.m.) oraz przyległe do niego części Zlatohorskiej oraz Hanušovickej vrchoviny. CHKO Jeseníky jest jednym z bardziej zróżnicowanych krajobrazowo obszarów w Czechach, oferującym bogactwo gatunków roślin i zwierząt. Ochronie podlegają tu m.in. górskie lasy (bory świerkowe, buczyny), torfowiska, źródła oraz rzadkie gatunki roślin, w tym endemitów. Niezwykle ciekawe są występujące na obszarze CHKO formy rzeźby terenu, takie jak polodowcowe kotły (np. Velká kotlina), gołoborza, klify, wodospady i liczne potoki. Można tutaj zobaczyć również dawne sztolnie i wyrobiska podziemne. Najcenniejszymi częściami CHKO są 4 narodowe rezerваты przyrody (NPR) znajdujące się w pobliżu szczytów Pradziad, Šerák – Keprník, Rejvíz i wokół torfowiska Skřítek.

[https://aopk.gov.cz/
web/chko-jeseniky](https://aopk.gov.cz/web/chko-jeseniky)

CHRÁNĚNÁ KRAJINNÁ OBLAST JESENÍKY

Chráněná krajinná oblast Jeseníky (CHKO Jeseníky) byla vyhlášena v roce 1969. Rozloha CHKO je 740 km² a zahrnuje Hrubý Jeseník (s vrcholem Praděd – 1491 m n. m.) a přilehlé části Zlatohorské a Hanušovické vrchoviny. CHKO Jeseníky je jednou z krajinářsky nejrozmanitějších oblastí v České republice, která nabízí bohatství rostlinných a živočišných druhů. Chráněny jsou zde mj. horské lesy (smrčiny, bučiny), rašeliniště, prameny a vzácné druhy rostlin včetně endemitů. Mimořádně zajímavé jsou na území CHKO reliéfy, jako jsou ledovcové kary (např. Velká kotlina), kamenná moře, útesy, vodopády a četné potoky. Jsou zde k vidění také bývalé štolý a podzemní důlní díla. Nejcennějšími částmi CHKO jsou 4 národní přírodní rezervace (NPR) v okolí vrcholů Praděd, Šerák – Keprník, Rejvíz a v okolí rašeliniště Skřítek.

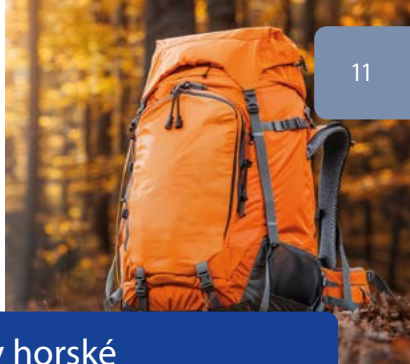

BEZPIECZNIE IDZIEMY W GÓRY!

Kilka rad, które pozwolą na bezpieczne korzystanie z uroków górskich wędrówek:

- 1** Na cel swojej wycieczki wybierz takie miejsce i teren, które są odpowiednie dla Twojego i Twoich towarzyszy poziomu kondycji, doświadczenia górskiego oraz predyspozycji psychicznych (np. lęk wysokości).
- 2** Planując trasę, sprawdzaj czas przejścia i profil wysokości, nie tylko **kolor szlaku**.
- 3** Koniecznie sprawdź prognozę pogody w górach (korzystaj z dedykowanych prognoz w góry a nie tych dla miast), pamiętaj, że zmiany pogody w górach zachodzą znacznie szybciej i są bardziej gwałtowne.
- 4** Dobierz odpowiedni ubiór i obuwie, spakuj **plecak turysty górskiego**.
- 5** Przed wycieczką naładuj telefon, zabierz powerbank, zostaw informację bliskim, jaki masz plan wycieczki.
- 6** Korzystaj wyłącznie z oznakowanych tras turystycznych.
- 7** Śledź stan pogody na trasie.
- 8** Wędrując szlakami spowitymi mgłą, staraj się zapamiętywać charakterystyczne szczegóły.
- 9** Pamiętaj, aby w górach poruszać się bezpiecznie, tzn. bądź uważny, nie strącaj kamieni, precyzyjnie stawiaj nogi.
- 10** Nie wstydź się zawrócić lub zmienić trasę wycieczki, jeśli pogoda się zmieni lub nie czujesz się na siłach kontynuować.

BEZPEČNĚ JDEME NA HORY!

Několik tipů, jak si bezpečně užít krásy horské turistiky:

- 1** Vyberte si pro výlet místo a terén, které odpovídají vaší kondici a kondici vašich spoluvýletníků, zkušenostem s horami a psychickým předpokladům (např. strach z výšek).
- 2** Při plánování trasy zkontrolujte dobu jejího absolvování a výškový profil, nejen **barvu stezky**.
- 3** Nezapomeňte si zkontrolovat předpověď počasí v horách (používejte předpovědi určené pro hory, nikoli pro města), nezapomeňte, že změny počasí v horách jsou mnohem rychlejší a prudší.
- 4** Volte vhodné oblečení a obuv, sbalte si **batoh pro horskou turistiku**.
- 5** Před výletem si nabijte telefon, vezměte si powerbanku, nechte svým blízkým informace o plánu výletu.
- 6** Používejte pouze značené turistické stezky.
- 7** Sledujte povětrnostní podmínky na trase.
- 8** Při putování po stezkách zahalených v mlze se snažte zapamatovat si charakteristické detaily.
- 9** Pamatujte na bezpečný pohyb v horách, tzn. buďte opatrní, nesrážejte kameny, našlapujte jistě a přesně.
- 10** Nestyďte se vrátit nebo změnit trasu výletu, pokud se změní počasí nebo se necítíte na pokračování.

PLECAK TURYSTY GÓRSKIEGO

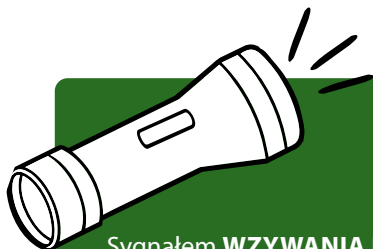
czyli co należy spakować do plecaka na wycieczkę w góry

BATOH HORSKÉHO TURISTY

aneb co si zabalit do batohu na výlet do hor

1. dodatkowa odzież / náhradní oblečení
2. czółowka, zapasowa latarka, gwizdek o donośnym tonie, zapasowe baterie / čelovka, náhradní baterka, píšťalka s příslušnou hlasitostí, náhradní baterie
3. telefon, powerbank / telefon, powerbanka
4. mapa (najlepiej wykonana ze specjalistycznego wodoodpornego materiału) / mapa (nejlépe ze speciálního nepromokavého materiálu)
5. kompas / kompas
6. apteczka pierwszej pomocy oraz własne leki / lékárníčka a vlastní léky
7. żywność i napoje / jídlo a pití
8. kije trekkingowe oraz okulary przeciwsłoneczne / trekingové hole a sluneční brýle
9. scyzoryk / kapesní nůž
10. dokumenty osobiste i pieniądze / osobní doklady a peníze
11. worek na śmieci (pamiętaj: swoje śmieci zabierz ze sobą!) / pytel na odpadky (pamatujte: své odpadky si vezmete s sebou!)

Potřebujete pomoc? UŽYJ GWIZDKA LUB LATARKI!

Sygnálem **WZYWANIA POMOCY** jest sygnał świetlny lub dźwiękowy powtarzany **6 RAZY NA MINUTĘ**, a więc **CO 10 SEKUND**, po czym następuje **PRZERWA**.

TEN, KTO ODBIERZE TWÓJ SYGNAŁ, potwierdzi go nadając 3 razy na minutę, tzn. **CO 20 SEKUND**.

Potřebujete pomoc? POUŽIJTE PÍŠŤALKU NEBO BATERKU!

Signálem **PRO PŘIVOLÁNÍ POMOCI** je světelný nebo zvukový signál opakovaný **6KRÁT ZA MINUTU**, tj. **KAŽDÝCH 10 VTEŘIN**, po kterém následuje **PAUZA**.

TEN, KDO VÁŠ SIGNÁL ZACHYTÍ, jej potvrdí odpovědí 3krát za minutu, tj. **KAŽDÝCH 20 VTEŘIN**.

BURZA W GÓRACH?

Unikaj grani, odsłoniętych grzbietów, wzniesień, wierzchołków gór, samotnych drzew. ✗

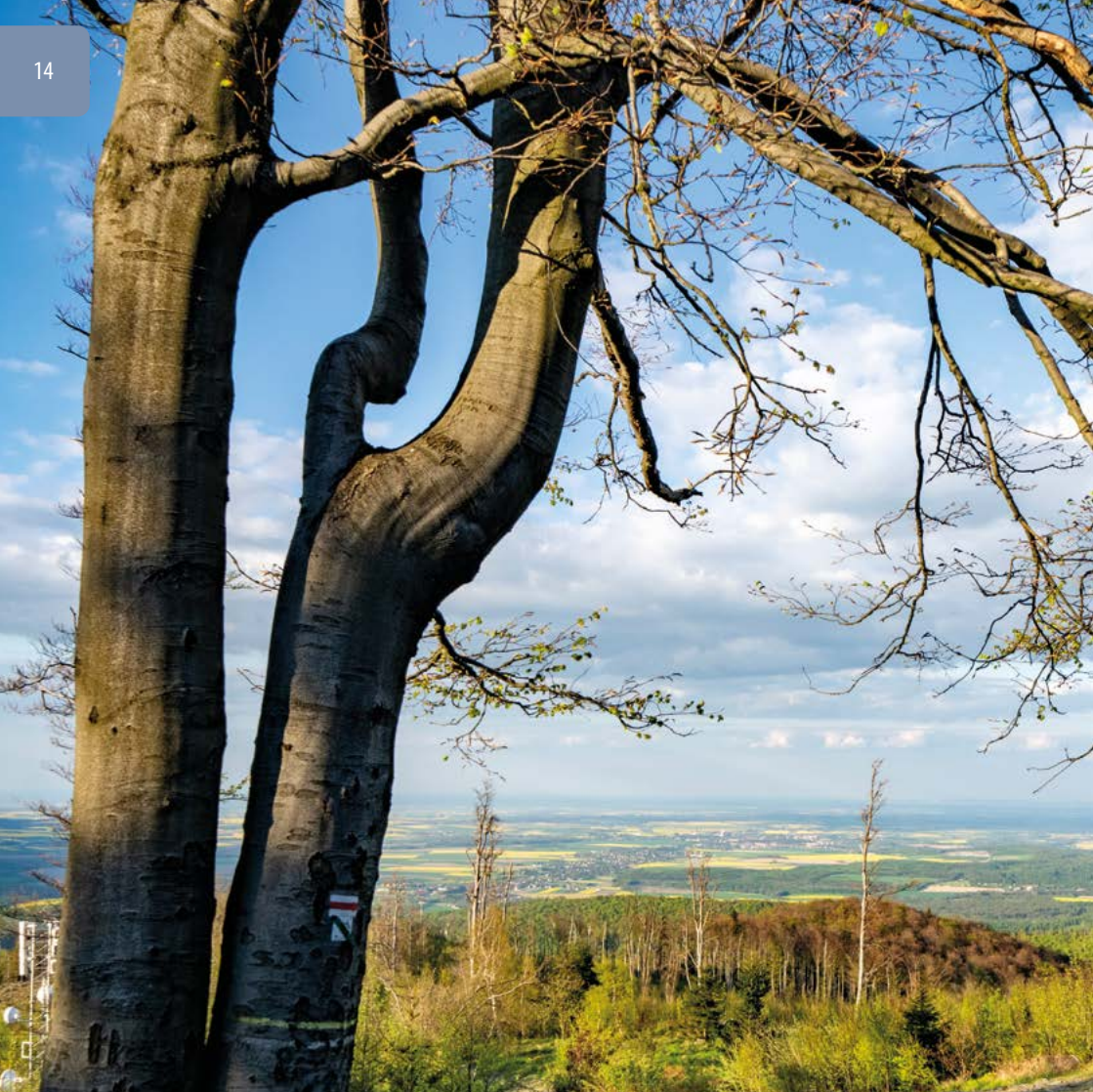
Zejdź w niższe partie gór, najlepiej jeśli będzie to osłonięty teren, a w ostateczności kucnij ze złączonymi nogami i podciągniętymi pod siebie kolanami. ✓

Złączone stopy zminimalizują ryzyko porażenia krokowego. Pamiętaj, że **PODCZAS BURZY NIE WOLNO KŁAŚĆ SIĘ NA ZIEMI NA OTWARTEJ PRZESTRZENI!**

BOUŘKA NA HORÁCH?

✗ Vyhybejte se ostrým skalním hřebenům, holým pláním, vyvýšeným místům, vrcholům hor a osamělým stromům.

✓ Sejděte do nižších poloh, nejlépe na kryté místo, a v krajním případě zaujměte polohu v podřepu s nohama u sebe a koleny přitáženými k tělu. Spojené nohy minimalizují riziko krokového napětí. **PAMATUJTE, BĚHEM BOUŘKY NA OTEVŘENÉM PROSTRANSTVÍ SI NELEHEJTE NA ZEM!**

Wędrując po górach możesz spotkać także specjalne symbole: znak „X” czy strzałkę. „X” oznacza koniec lub zmianę przebiegu szlaku, natomiast strzałka informuje o zmianie kierunku. Oprócz powszechnie stosowanych przez PTTK znaków o 3 paskach wędrując po górach możemy spotkać także oznaczenia szlaków spacerowych, narciarskich, konnych, edukacyjnych czy rowerowych.

W Czechach znakowanie szlaków pieszych jest niemal identyczne z polskim – dwa białe paski z kolorowym w środku. Różnice polegają na rozmiarach oznaczeń w terenie, te czeskie są węższe oraz na czeskich tablicach podawane są kilometry, a nie jak w Polsce czasy przejść. W Czechach nie występują szlaki turystyczne w kolorze czarnym.

KOLORY SZLAKÓW TURYSTYCZNYCH W POLSCE

BARVY TURISTICKÝCH TRAS V POLSKU

PAMIĘTAJ, ŻE KOLOR SZLAKU NIE INFORMUJE O TYM, CZY SZLAK JEST ŁA-TWY CZY TRUDNY A CZARNY SZLAK NIE OZNACZA NIEBEZPIECZEŃSTWA. OTO ICH ZNACZENIE:

PAMATUJTE, ŻE BARVA TRASY NEURČUJE, ZDA JE SNADNÁ NEBO OBTÍŽNÁ, A ČERNÁ ZNAČKA NEZNAMENÁ NEBEZPEČNOU STEZKU. ZDE JE JEJICH VÝZNAM:

- **szlak główny, najważniejszy w danym regionie**
červená - hlavní trasa, nejvýznamnější v daném regionu,
- **szlak dalekobieżny, zwykle długi i prowadzący przez większe odległości**
modrá - dálková trasa, obvykle dlouhá a vedoucí na delší vzdálenosti,
- **szlak dojściowy lub łącznikowy, prowadzi do atrakcji turystycznych, punktów widokowych lub innych szlaków**
zelená - přístupová nebo spojovací místní trasa, vede k turistickým zájmem, vyhlídkám nebo jiným stezkám,
- **szlak krótki łącznikowy lub dojściowy**
żółta - krátká spojovací nebo přístupová cesta,
- **najkrótsze dojścia i łączniki**
czarna - nejkratší přístup a spojovací cesta.

Při horské turistice se můžete setkat také se speciálními symboly: značkou „X“ nebo šipkou. Značka „X“ označuje konec nebo změnu vedení trasy, zatímco šipka informuje o změně směru. Kromě běžných pásových značek, které PTTK (Polský turisticko-vlastivědný spolek) používá, můžete během horských výletů potkat také značky vycházkových, lyžařských, jezdeckých, naučných a cyklistických stezek.

V České republice je značení turistických tras téměř totožné s polským - dva bílé pásy s barevným pásem uprostřed. Rozdíly jsou ve velikosti značek v terénu, české jsou užší, a na českých směrovkách jsou uvedeny kilometry, nikoliv časová náročnost trasy jako v Polsku. V České republice nejsou černé turistické značky.

IDZIEMY
W GÓRY
OPAWSKIE!

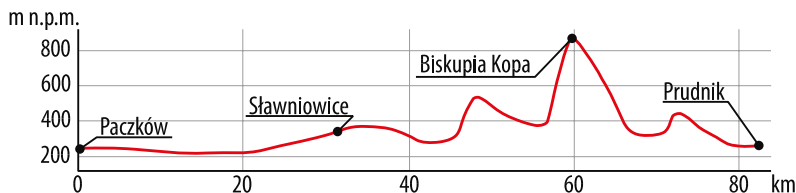
JDEME NA
POHOŘÍ
GÓRY
OPAWSKIE

GŁÓWNY SZLAK SUDECKI IM. MIECZYŚŁAWA ORŁOWICZA / HLAVNÍ SUDETSKÁ TRASA MIECZYŚŁAWA ORŁOWICZE

ODCINEK OD PACZKOWA DO PRUDNIKA / ÚSEK Z PACZKOWA DO PRUDNIKU

DŁUGOŚĆ DÉLKA **85** km długość całkowita celková délka **444** km KOLOR OZNAKOWANIA BARVA ZNAČENÍ POŁOŻENIE / PRZEBIEG POLOHA / PRŮBĚH

PACZKÓW – UNIKOWICE – LISIE KĄTY (odcinek dojezdowy do dawnego przejścia granicznego Paczków – Bílý Potok i połączenie ze szlakiem zielonym po stronie czeskiej) – **UJEŹDZIEC – TRZEBOSZOWICE – RATNOWICE – PIOTROWICE NYSKIE – KAŁKÓW** (odcinek dojezdowy do dawnego przejścia granicznego Zwanowice – Vidnava i połączenie ze szlakiem zielonym w Vidnavie) – **ŁĄKA – JARNOŁTÓW – SŁAWNIOWICE** (odcinek dojezdowy do dawnego przejścia granicznego Sławniowice – Velke Kunetice i połączenie ze szlakiem zielonym po stronie czeskiej) – **GIERAŁCICE – BODZANÓW – GŁUCHOŁAZY – GŁUCHOŁAZY ZDRÓJ** (odcinek dojezdowy – zielony – do dawnego przejścia granicznego Głuchołazy – Mikulovice i połączenie ze szlakiem czerwonym po stronie czeskiej) – **PODLESIE** (odcinek dojezdowy do dawnego przejścia Ondřejovic i połączenie ze szlakiem żółtym) – **STAROWICE – SKOWRONKÓW – JARNOŁTÓWEK** (odcinek dojezdowy – zielony – do granicy państwa i połączenie ze szlakiem zielonym po stronie czeskiej) – **BISKUPIA KOPA – POKRZYWNA – PRUDNIK PKP**

PACZKÓW – UNIKOWICE – LISIE KĄTY (přístupový úsek k bývalému hraničnímu přechodu Paczków – Bílý Potok a napojení na zelenou stezku na české straně) – **UJEŹDZIEC – TRZEBOSZOWICE – RATNOWICE – PIOTROWICE NYSKIE – KAŁKÓW** (přístupový úsek k bývalému hraničnímu přechodu Zwanowice – Vidnava a napojení na zelenou stezku ve Vidnavě) – **ŁĄKA – JARNOŁTÓW – SŁAWNIOWICE** (přístupový úsek k bývalému hraničnímu přechodu Sławniowice – Velké Kuněťice a napojení na zelenou stezku na české straně) – **GIERAŁCICE – BODZANÓW – GŁUCHOŁAZY – GŁUCHOŁAZY ZDRÓJ** (přístupový úsek – zelená značka – k bývalému hraničnímu přechodu Głuchołazy – Mikulovice a napojení na červenou stezku na české straně) – **PODLESIE** (přístupový úsek k bývalému hraničnímu přechodu Ondřejovice a napojení na žlutou stezku) – **STAROWICE – SKOWRONKÓW – JARNOŁTÓWEK** (přístupový úsek – zelená značka – ke státní hranici a napojení na zelenou stezku na české straně) – **BISKUPIA KOPA** (Biskupská kupa) – **POKRZYWNA – PRUDNIK PKP** (železniční nádraží Prudnik)

GŁÓWNY SZLAK SUDECKI IM. MIECZYŚŁAWA ORŁOWICZA

Najdłuższy szlak w Sudetach. Znakowanie szlaku rozpoczęto już 1948 roku, a w 1973 otrzymał nazwę imienia Mieczysława Orłowicza, znanego polskiego geografa, krajoznawcy i popularyzatora turystyki. W swoim głównym przebiegu od Świeradowa-Zdroju do Paczkowa liczy ok. 350 km. Od 2000 roku został przedłużony do Głuchołaz, gdzie połączył się z istniejącym tu wcześniej szlakiem czerwonym biegnącym z Głuchołaz przez Biskupią Kopę do Prudnika. Po korekcie tego odcinka w 2003 roku łącznie ma on długość 85 km, a cały GSS Orłowicza 444 km. Pierwsza część nyskiego odcinka szlaku od Paczkowa do Głuchołaz liczy ok. 47 km i biegnie Przedgórzem Paczkowskim wzdłuż granicy państwa. Rzeźba terenu na jego przebiegu jest pagórkowata a różnice wzniesień wynoszą od ok. 240 m n.p.m. w okolicach Paczkowa do 380 m n.p.m. w okolicach Gierałcic. Trasa łagodna, ale za to malownicza z przepięknymi widokami na Jeseniki. Ciekawymi miejscami na jego przebiegu są m. in. Paczków z jego zabytkowym centrum, zabytkowe dwory w Ujeźdźcu, Trzeboszowicach, Piotrowicach Nyskich i Gierałcicach czy romańsko-gotycki kościół pw. Nawiedzenia NMP w Kałkowie. W Głuchołazach szlak wchodzi na teren Gór Opawskich i zmienia swój charakter na typowo górski. Przebiegając przez szczyty Przedniej Kopy (495 m n.p.m.), Biskupiej Kopy (890 m n.p.m.), Zamkowej Góry (571 m n.p.m.) i Szyndzielowej Kopy (533 m n.p.m.) umożliwi poznanie najważniejszych atrakcji Gór Opawskich. Ta część szlaku (z Głuchołaz do Pokrzywniej) liczy 22,7 km a średni czas potrzebny na przejście tego odcinka to ok. 8 godz. Dodatkowy czas potrzebny będzie na zwiedzenie Głuchołaz i Jarnołtówka z zabytkowym dworem czy zabytkową tamą na Złotym Potoku. Na szczycie Biskupiej Kopy znajduje się wieża widokowa z 1898 roku (po czeskiej stronie granicy), a nieco poniżej szczytu po polskiej stronie schronisko górskie PTTK. Ostatni odcinek szlaku opuszcza powiat nyski za Pokrzywną i po ok. 15 kilometrach dochodzi do Prudnika przez Dębowiec i Lasek z klasztorem Franciszkanów.

ZALEW PACZKOWSKI / PACZKOWSKÁ NÁDRŽ

HLAVNÍ SUDETSKÁ TRASA MIECZYŚŁAWA ORŁOWICZE

Nejdelší trasa v Krkonošsko–jesenické subprovincii. Značení trasy začalo již v roce 1948 a v roce 1973 byla pojmenována po Mieczysławu Orłowiczovi, známém polském geografovi, vlastivědci a popularizátorovi turistiky. Na hlavní trase od Świeradowa Zdroje do Paczkowa má cca 350 km. Od roku 2000 je prodloužena do Hlucholaz (pol. Głuchołazy), kde se napojila na již existující červenou trasu vedoucí z Hlucholaz přes Biskupskou kupu do Prudniku. Po úpravě tohoto úseku v roce 2003 má celkovou délku 85 km a celý úsek Hlavní sudetské trasy Orłowicze má 444 km. První část nízkého úseku trasy z Paczkowa do Hlucholaz je dlouhá přibližně 47 km a vede přes Žulovskou pahorkatinu (pol. Przedgórze Paczkowskie) podél státní hranice. Její reliéf je kopcovitý a výškové rozdíly se pohybují od cca 240 m n. m. u Paczkowa do 380 m n. m. u Gierałcic. Trasa je nenáročná, ale malebná s nádhernými výhledy na Jeseníky. K zajímavým místům na trase patří mj. Paczków s historickým centrem, historické zámky v Ujezdźci, Trzeboszowicích, Piotrowicích Nyských a Gierałcicích nebo románsko–gotický kostel Navštívení Panny Marie v Kałkowě. V Hlucholazech trasa vstupuje na území Zlatohorské vrchoviny (Góry Opawskie) a mění svůj charakter na typicky horský. Vede přes vrcholy Przednia Kopa (495 m n.m.), Biskupská kupa (890 m n.m.), Zamkowa Góra (571 m n.m.) a Szyndzielowa Kopa (533 m n.m.) a umožňuje poznat nejvýznamnější zajímavosti polské části Zlatohorské vrchoviny, tj. Góry Opawskie. Tato část trasy (z Hlucholaz do Pokrzywné) je dlouhá 22,7 km a průměrná doba potřebná k absolvování tohoto úseku je přibližně 8 hodin. Další čas si vyžádá návštěva Hlucholaz a Jarnołtówku s historickým zámkem nebo historické přehrady na Zlatém potoce. Na vrcholu Biskupské kupy se nachází rozhledna z roku 1898 (na české straně hranice) a kousek pod vrcholem na polské straně stojí horská chata PTTK (Polského turistického a vlastivědného spolku). Poslední úsek trasy opouští okres Nisa za Pokrzywnou a po cca 15 kilometrech přes Dębowiec a Lasek s františkánským klášteřem končí v Prudniku.

Dziennik z mojej podróży / Deník z mé cesty

WIDOK Z BISKUPIEJ KOPY / POHLED Z BISKUPSKÉ KUPY

SZLAK ŻÓŁTY / ŽLUTÁ TRASA

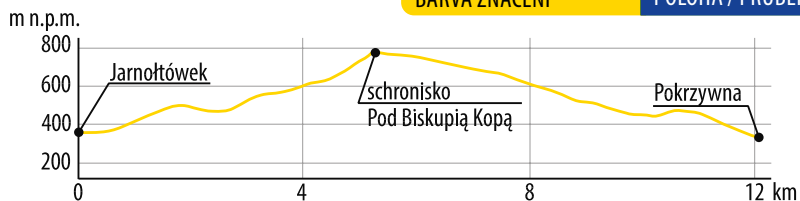
W MASYWIE BISKUPIEJ KOPY / V MASIVU BISKUPSKÉ KUPY

DŁUGOŚĆ ok. / ORIENTACYJNY CZAS PRZEJŚCIA
DÉLKA cca / PŘIBLIŽNÁ DOBA ABSOLVOVÁNÍ

12,3 km / 4 h 30 min

KOLOR OZNAKOWANIA
BARVA ZNAČENÍ

POŁOŻENIE / PRZEBIEG
POLOHA / PRŮBĚH

JARNOŁTÓWEK (rondo) – GWARKOWE SKAŁY – PIEKIEŁKO – SCHRONISKO PTTK – PRZEŁĘCZ MOKRA – PRZEŁĘCZ POD ZAMKOWĄ GÓRĄ – ROZDROŻE POD SZYNDZIELOWĄ – POKRZYWNA (parking przy kąpielisku – węzeł szlaków)

JARNOŁTÓWEK (kruhový objezd) – GWARKOWE SKAŁY – PIEKIEŁKO – HORSKÁ CHATA PTTK – SEDLO MOKRA – SEDLO POD ZAMKOWĄ GÓRĄ – ROZCESTÍ POD SZYNDZIELOWĄ – POKRZYWNA (parkoviště u koupaliště – křižovatka tras)

SZLAK ŻÓŁTY (W MASYWIE BISKUPIEJ KOPY)

Jest to popularny szlak prowadzący m.in. do Górskiego Domu Turysty im. B. Małachowskiego. Szlak prowadzi z Jarnołówka do Pokrzywnej masywem Biskupiej Kopy nie dochodząc do samego szczytu. Najwyższy punkt osiąga przy schronisku górskim PTTK im. B. Małachowskiego. Poniżej Przełęczy Mokrej szlak biegnie skrajem rezerwatu przyrody „Cicha Dolina”. Na szlaku w okolicy Przełęczy pod Zamkową Górą można spotkać „Grób Czarownicy” a nieco dalej tuż obok „Saperskiej Drogi”, pozostałości dawnej skoczni narciarskiej. Szlak kończy się na parkingu w Pokrzywnej, gdzie krzyżuje się z innymi szlakami.

Schronisko PTTK „Pod Biskupią Kopą” im. Bohdana Małachowskiego to jedyny taki obiekt w Górach Opawskich. Położone jest w pobliżu szczytu Biskupiej Kopy, na wysokości 850 m n.p.m. Inicjatorem wybudowania obiektu było Śląskie Sudeckie Towarzystwo Górskie (Schlesischer Sudetengebirgsverein, SSGV). Od końca XIX wieku niedaleko szczytu działało, pozostające w rękach prywatnych, schronisko „Rudolfsheim”. Projektantem i wykonawcą obecnego schroniska był Georg Döring, miejski budowniczy z Prudnika, członek SSGV. Oficjalne otwarcie miało miejsce w lipcu 1924 roku. Obiekt cieszył się bardzo dużą popularnością wśród turystów, już dwa lata później, bo w 1926 rozpoczęto trwającą do 1927 roku rozbudowę obiektu i budowę nowej drogi do schroniska. Choć II wojna światowa przyniosła spadek ruchu turystycznego, to schronisko nadal odwiedzali turyści. Po 1945 roku obiekt otrzymał nazwę „Pod Biskupią Kopą”, a w 1964 roku imię krakowskiego działacza turystycznego Bohdana Małachowskiego. Od 1992 roku właścicielem obiektu jest wrocławski oddział PTTK.

SCHRONISKO „POD BISKUPIĄ KOPĄ” / CHATA „POD BISKUPIĄ KOPĄ”

ŽLUTÁ TRASA (V MASIVU BISKUPSKÉ KUPY)

Je to oblíbená trasa, která vede mimo jiné k chatě Górski Dom Turysty im B. Małachowskiego. Trasa vede z Jarnońtówku do Pokrzywné podél masivu Biskupské kupy, ale vrcholu se vyhýbá. Nejvyššího bodu dosahuje u horské chaty PTTK im. B. Małachowskiego. Pod sedlem Przełęcz Mokra trasa vede po okraji přírodní rezervace „Cicha Dolina“. Na trase v okolí sedla Przełęcz pod Zamkową se nachází „Hrob čarodějnice“ a o kousek dál, hned u cesty „Saperska Droga“, jsou pozůstatky bývalého skokanského můstku. Trasa končí na parkovišti v Pokrzywné, kde se kříží s dalšími trasami.

Chata PTTK „Pod Biskupią Kopą“ im. Bohdana Małachowskiego je jedinou svého druhu v polské části Zlatohorské vrchoviny. Nachází se v blízkosti vrcholu Biskupské kupy v nadmořské výšce 850 m. O její výstavbu se zasloužil Slezský sudetský horský spolek (Schlesischer Sudetengebirgsverein, SSGV). Od konce 19. století byla v blízkosti vrcholu v provozu soukromá chata „Rudolfsheim“. Projektantem a stavitelem současné chaty byl Georg Döring, městský stavitel z Prudniku a člen SSGV. Oficiální otevření proběhlo v červenci 1924. Objekt byl mezi turisty velmi oblíbený a již o dva roky později, v roce 1926, bylo zahájeno rozšíření objektu a výstavba nové cesty k chatě, což trvalo do roku 1927. Přestože druhá světová válka přinesla pokles turistického ruchu, chata byla stále navštěvována turisty. Po roce 1945 byl objekt přejmenován na „Pod Biskupią Kopą“, a v roce 1964 získal jméno krakovského turistického aktivisty Bohdana Małachowského. Od roku 1992 je vlastníkem chaty vratislavská pobočka PTTK (Polského turistického a vlastivědného spolku).

POD SCHRONISKIEM „POD BISKUPIĄ KOPĄ“ / POD CHATOU „POD BISKUPIĄ KOPĄ“

JARNOŁTÓWEK

Dziennik z mojej podróży / Deník z mé cesty

KĄPIELISKO W KOMPLEKSIE GORZELANNY W POKRZYWNEJ / KOUPLIŠTĚ V AREÁLU GORZELANNY V POKRZYVNĚ

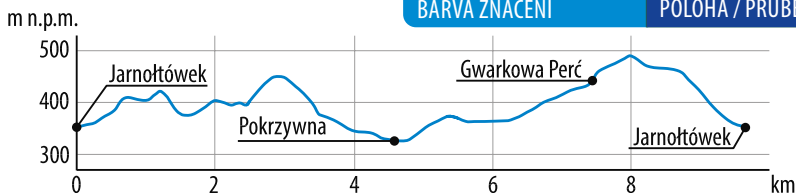
SZLAK NIEBIESKI / MODRÁ TRASA

SZLAK PRZEŁOMU ŻŁOTEGO POTOKU / STEZKA PRŮLOMU ZLATÉHO POTOKA

DŁUGOŚĆ ok. / ORIENTACYJNY CZAS PRZEJŚCIA **9,7 km / 3 h**
DÉLKA cca / PŘIBLIŽNÁ DOBA ABSOLVOVÁNÍ

KOLOR OZNAKOWANIA
BARVA ZNAČENÍ

POŁOŻENIE / PRZEBIEG
POLOHA / PRŮBĚH

JARNOŁTÓWEK (rondo) – KAROLINKI – ŻABIE OCZKO – OLSZAK – MORSKIE OCZKO – POKRZYWNA (węzeł szlaków na parkingu obok kąpieliska) – POLANA W CICHEJ DOLINIE – DAWNA SKOCZNIA NARCIARSKA – GWARKOWA PERĆ – PIEKIEŁKO – KARLIKI – JARNOŁTÓWEK (rondo)

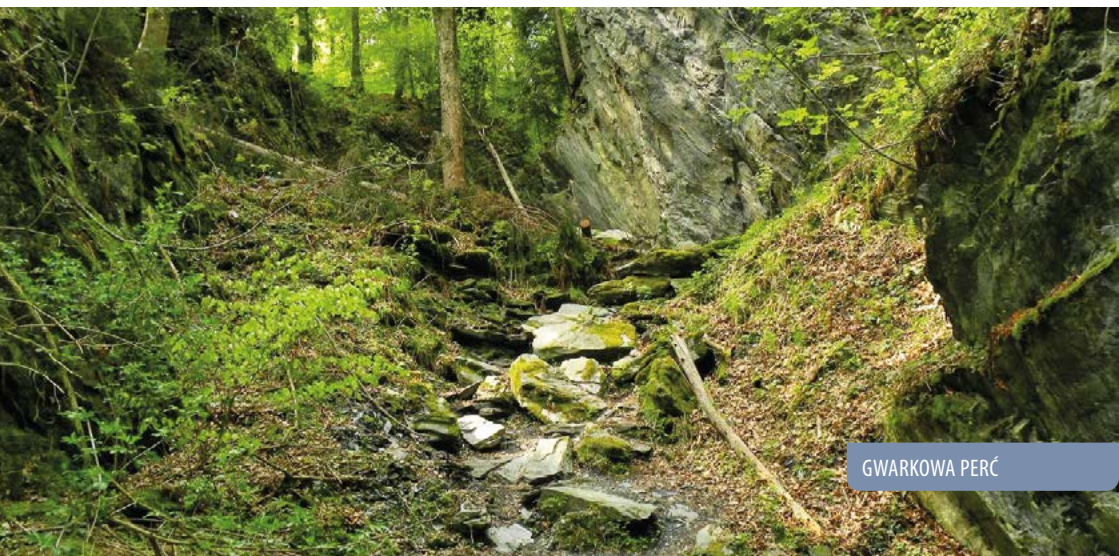
JARNOŁTÓWEK (kruhový objezd) – KAROLINKI – ŻABIE OCZKO – OLSZAK – MORSKIE OCZKO – POKRZYWNA (křižovatka tras na parkovišti u koupaliště) – POLANA W CICHEJ DOLINIE – BÝVALÝ SKOKANSKÝ MŮSTEK – GWARKOWA PERĆ – PIEKIEŁKO – KARLIKI – JARNOŁTÓWEK (kruhový objezd)

SZLAK PRZEŁOMU ŻŁOTEGO POTOKU

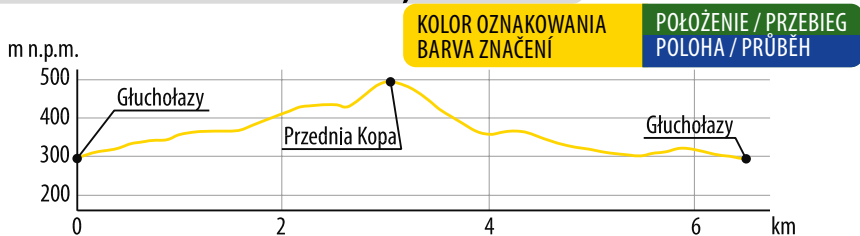
Niezbyt forsowny z malowniczymi widokami szlak okólny przebiegający po obu stronach (północnej i południowej) Doliny Żłotego Potoku. Na szlaku występują ciekawe odsłonięcia skalne (Karolinki i Karliki) oraz liczne dawne kamieniołomy (m.in.: Gwarkowa Perć, Żabie Oczko, Morskie Oczko, Piekiełko). Na Polanie w Cichej Dolinie znajduje się miejsce odpoczynkowe z kapliczką, w której odbywają się coroczne plenerowe Pasterki. Nieco dalej w Cichej Dolinie można zobaczyć pozostałości po jedynej w Górach Opawskich przedwojennej skoczni narciarskiej. Za skocznią znajduje się jeden z największych dawnych kamieniołomów Gwarkowa Perć, który przejść można po krótkiej skalnej wspinaczce i 35-stopniowej, niemal pionowej, metalowej drabince. Ostatnim punktem widokowym na Przełom Żłotego Potoku są występy skalne zwane Karlikami, poniżej których na stromej ścianie skalnej wmurowana została kamienna tablica w hołdzie poległym w latach 1939-1945. Szlak zamyka pętlę przy rondzie w Jarnońtówku.

STEZKA PRŮLOMU ZLATÉHO POTOKA

Nepříliš náročný okruh s malebnými výhledy, který vede po obou stranách (severní i jižní) údolí Zlatého potoka. Na trase se nacházejí zajímavé skalní výchozy (Karolinky a Karliki) a četné bývalé lomy (mimo jiné: Gwarkowa Perć, Żabie Oczko, Morskie Oczko, Piekiełko). Na mýtině Polana w Cichej Dolinie se nachází odpočinkové místo s kapličkou, kde se každoročně konají venkovní Půlnoční mše. O kousek dál v Ciché Dolině si můžete prohlédnout pozůstatky jediného v tomto pohorí předválečného skokanského můstku. Za skokanským můstkem se nachází jeden z největších bývalých lomů Gwarkowa Perć, který lze projít po krátkém skalním výstupu a 35stupňovém, téměř kolmém, kovovém žebříku. Posledním vyhlídkovým místem na Průlom Zlatého potoka jsou skalní výchozy zvané Karliki, pod nimiž je na strmé skalní stěně umístěna kamenná deska věnována památce padlých v letech 1939–1945. Okružní trasa končí u kruhového objezdu v Jarnońtówku.

SZLAK ŻÓŁTY / ŽLUTÁ TRASA

SZLAK ŻŁOTYCH GÓRNIKÓW / TRASA ZLATOKOPŮDŁUGOŚĆ ok. / ORIENTACYJNY CZAS PRZEJŚCIA
DÉLKA cca / PŘÍBLIŽNÁ DOBA ABSOLVOVÁNÍ **6,5 km / 2 h**

GŁUCHOŁAZY (plac „z Amorem”) – **PARK ZDROJOWY – DOLINA „ZDROJNIKA”** (Potok Zdrojowy nazywany też Sarnim Potokiem) – **GÓRNY STAW – DOLINA SARNIEGO POTOKU – PRZEDNIA KOPA – KAPLICA ŚW. ANNY – „WISZĄCE SKAŁY” – GÓRNA PROMENADA NAD BIAŁĄ GŁUCHOŁASKĄ – REZERWAT GEOLOGICZNO-PRZYRODNICZY „NAD BIAŁKĄ” – ŹRÓDŁKO „ŻEGNALCE” – „GROTA GÓRALSKA”** (dawna sztolnia górnicza) – **PLAC „Z AMOREM”**

GŁUCHOŁAZY (náměstí „s Amorkem”) – **LÁZEŇSKÝ PARK – ÚDOLÍ „ZDROJNIKA”** (Potok Zdrojowy, také nazývaný Sarní Potok) – **GÓRNY STAW – DOLINA SARNIEGO POTOKU – PRZEDNIA KOPA – KAPLE SV. ANNY – „WISZĄCE SKAŁY” – HORNÍ PROMENÁDA NAD BĚLOU – GEOLOGICKO – PŘÍRODNÍ REZERVACE „NAD BIAŁKĄ” – PRAMEN „ŻEGNALCE” – „GROTA GÓRALSKA”** (bývalá důlní štola) – **NÁMĚSTÍ „S AMORKEM”**

Szlak przebiega przez tereny dawnej eksploatacji terenów złotonośnych w okolicy Głuchołaz. Na jego przebiegu można zobaczyć stare szyby i sztolnie górnicze, wyrobiska i hałdy urobku, relikty płuczek i działek górniczych. Na Sarnim Potoku znajduje się jedna z najstarszych hydrotechnicznych budowli na Śląsku – tama do spiętrzania wody. Szlak przebiega również przez szczyt Przedniej Kopy. Poniżej szczytu na przebiegu szlaku znajduje się usytuowana nad „Wiszącymi Skałami” kaplica św. Anny. Po zejściu do promenady spacerowej biegnącej wzdłuż rzeki, szlak wchodzi na teren rezerwatu geologiczno-przyrodniczego „Nad Białką”, gdzie również występują liczne i dobrze widoczne ślady wydobywania złota. Kolejnym reliktem po górnictwie złota jest sztolnia „Grota Góralska”, stanowiąca jedyny na szlaku „tunel”, przez który można przejść. Pętla szlaku zamyka się w części zdrojowej miasta na placu „z Amorem”, gdzie znajduje się węzeł szlaków.

SZLAK WYRÓŻNIONY TYTUŁEM NAJLEPSZEGO PRODUKTU TURYSTYCZNEGO OPOLSZCZYZNY W 2009 ROKU, NOMINOWANY W 2016 ROKU DO TYTUŁU 7 CUDÓW POLSKI MIESIĘCZNIKA NATIONAL GEOGRAPHIC JAKO JEDNO Z NAJ-
ATRAKCYJNIEJSZYCH TURYSTYCZNIE MIEJSC W KRAJU.

Trasa vede přes bývalé oblasti těžby zlata u Hlucholaz. Na trase můžete vidět staré šachty a hornické štoly, důlní díla a odvaly, reliktů rýžovišť a hornických parcel. Na Sarním Potoce se nachází jedna z nejstarších hydrotechnických staveb ve Slezsku – přehrada ke vzdouvání vody. Trasa vede také přes vrchol Przednia Kopa. Pod vrcholem se na trase, nad pozůstatky bývalého lomu „Wiszące Skały“, nachází kaple sv. Anny. Po sestupu na pěší promenádu, vedoucí podél řeky, trasa vede do geologické a přírodní rezervace „Nad Białą“, kde jsou také četné a dobře viditelné stopy po těžbě zlata. Dalším pozůstatkem těžby zlata je štola „Grota Góralska“, která je jediným „tunelem“ na trase, který lze projít. Okružní trasa končí v lázeňské části města na náměstí „s Amorkem“, kde je křižovatka stezek.

TRASA ZÍSKALA V ROCE 2009 TITUL NEJLEPŠÍ TURISTICKÝ PRODUKT OPOLSKA, V ROCE 2016 JI MĚSÍČNÍK NATIONAL GEOGRAPHIC NOMINOVAL NA TITUL 7 DIVŮ POLSKA JAKO JEDNO Z NEJATRAKTIVNĚJŠÍCH TURISTICKÝCH MÍST V ZEMI.

PRZED WEJŚCIEM DO DOLINY SARNIEGO POTOKU / PŘED VSTUPEM DO ÚDOLÍ SARNÍHO POTOKA

PRZEDNIA KOPA, KAPLICA ŚW. ANNY / KAPLE SV. ANNY

Dziennik z mojej podróży / Deník z mé cesty

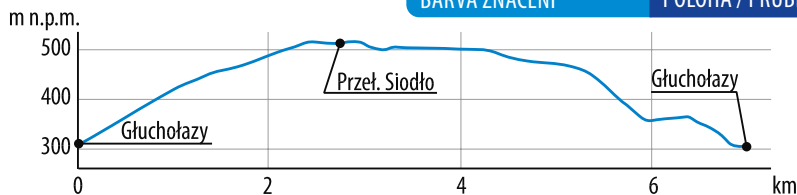
SZLAK NIEBIESKI / MODRÁ STEZKA

W MASYWIE GÓRY PARKOWEJ / V MASIVU PARKOVÉ HORY

DŁUGOŚĆ ok. / ORIENTACYJNY CZAS PRZEJŚCIA **7 km / 3 h 30 min**
 DŁĘKA cca / PŘIBLIŽNÁ DOBA ABSOLVOVÁNÍ

KOLOR OZNAKOWANIA
BARVA ZNAČENÍ

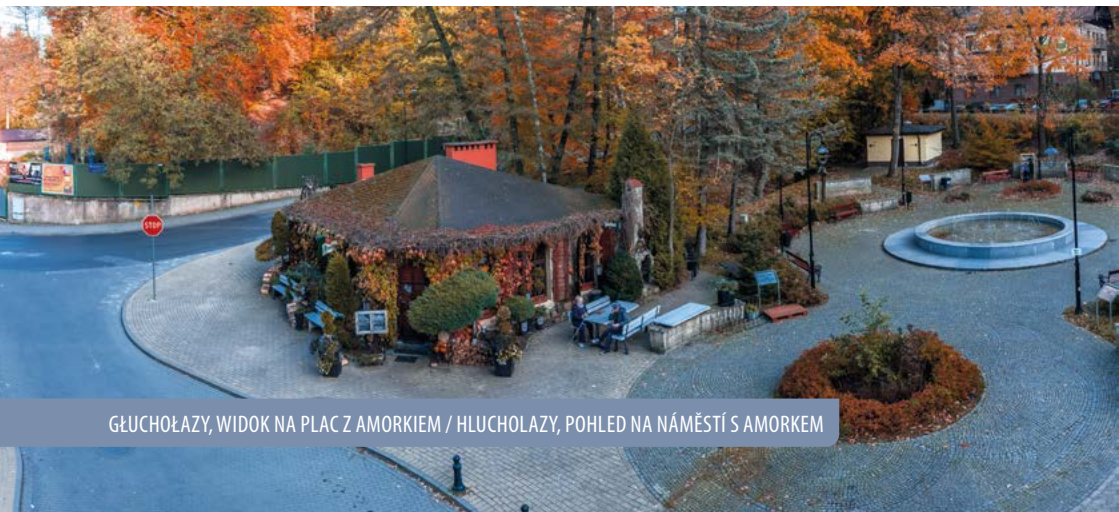
POŁOŻENIE / PRZEBIEG
POLOHA / PRŮBĚH

GŁUCHOŁAZY (fontanna „z Amorem”) – **DROGA KRZYŻOWA** – **PRZEŁĘCZ SIODŁO** – „**GÓRNA ŚWIŃSKA DROGA**” – **GÓRNA PROMENADA** – **ŹRÓDEŁKO „JUVENII”** – **PROMENADA DOLNA** – **ŹRÓDEŁKO „CHROBREGO”** – **FONTANNA „Z AMOREM”**
 Spacerowy szlak otaczający masyw Góry Parkowej o niedużej różnicy wzniesień. Częściowo biegnie wzdłuż zabytkowej **drogi krzyżowej z kamiennymi kapliczkami**. Na jego przebiegu znajduje się kilka źródeł (m.in. „Studnia Jakuba” – początek nyskiej drogi św. Jakuba, źródło „Juwonii”, źródło „Chrobrego”).

GŁUCHOŁAZY (kašna „s Amorkem”) – **KŘÍŽOVÁ CESTA** – **SEDLO SIODŁO** – „**GÓRNA ŚWIŃSKA DROGA**” – **HORNÍ PROMENÁDA** – **PRAMEN „JUVENIE”** – **DOLNÍ PROMENÁDA** – **PRAMEN „CHROBREGO”** – **KAŠNA „Z AMOREM”**

Vycházková stezka kolem masivu Parkové hory (Góra Parkowa) s mírným převýšením. Částečně vede podél historické **křížové cesty s kamennými kapličkami**. U trasy se nachází několik pramenů (mj. „Studnia Jakuba” [„Jakubova studna”] – začátek nízké svatojakubské cesty, pramen „Juvenie”, pramen „Chrobrego”).

GŁUCHOŁAZY, WIDOK NA PLAC Z AMORKIEM / HLUCHOLAZY, POHLED NA NÁMĚSTÍ S AMORKEM

DROGA KRZYŻOWA W MASYWIE GÓRY PARKOWEJ /
KŘÍŽOVÁ CESTA V MASIVU PARKOVÉ HORY

16 kapliczek przy stacjach drogi krzyżowej wybudowano ok. 1859 roku. Obecne pochodzą z 1930 roku i są dziełem Jana Hoya. Autorem obrazów w kapliczkach jest natomiast głuchołaski malarz J. Mitschke.

Šestnáct kapliček na zastaveních křížové cesty bylo postaveno kolem roku 1859. Ty současné pocházejí z roku 1930 a jsou dílem Jana Hoya. Autorem obrazů v kapličkách je hlucholazský malíř J. Mitschke.

ŚCIEŻKI PRZYRODNICZO - - DYDAKTYCZNE

PŘÍRODOVĚDNÉ NAUČNÉ STĚZKY

ŚCIEŻKI PRZYRODNICZO - DYDAKTYCZNE

Ścieżka dydaktyczna to specjalnie wytyczony szlak pieszy, na trasie którego znajdują się ciekawe i edukacyjne obiekty. Jeśli do tych obiektów należą głównie miejsca ważne z punktu widzenia przyrody, to ścieżka taka staje się ścieżką przyrodniczą. Ścieżki przyrodniczo-dydaktyczne stanowią istotny element edukacji środowiskowej i ekologicznej prowadzonej przez leśników.

Ścieżki dydaktyczne to doskonała okazja do spędzenia czasu na świeżym powietrzu w gronie rodziny. Specjalnie przygotowane trasy edukacyjne pozwalają na aktywne poznawanie świata nie tylko poprzez tablice informacyjne, ale także interaktywne stanowiska edukacyjne czy gry terenowe. To świetny wybór dla dzieci, które mogą dowiedzieć się o otaczającej ich faunie, florze, historii regionu oraz ekologii, rozwijając swoją wiedzę i zmysł obserwacji.

PŘÍRODOVĚDNÉ NAUČNÉ STEZKY

Naučná stezka je speciálně vyznačená pěší trasa se zajímavými a naučnými objekty. Pokud k těmto objektům patří především přírodovědně významná místa, stává se taková stezka přírodovědnou stezkou. Přírodovědné naučné stezky jsou důležitou součástí environmentální a ekologické výchovy poskytované lesníky.

Naučné stezky jsou skvělou příležitostí, jak strávit čas s rodinou na čerstvém vzduchu. Speciálně vytvořené naučné stezky umožňují návštěvníkům aktivně poznávat svět nejen prostřednictvím informačních tabulí, ale také interaktivních naučných stanovišť nebo terénních her. Je to skvělá volba pro děti, které se zde mohou seznámit s okolní faunou, flórou, historií regionu a ekologií, a rozvíjet tak své znalosti a pozorovací smysl.

JARNOŁTÓWEK

ŚCIEŻKA PRZYRODNICZO-DYDAKTYCZNA / PŘÍRODOVĚDNÁ NAUČNÁ STEZKA Z JARNOŁTÓWKA DO ROZDROŽA POD PIEKIEŁKIEM / Z JARNOŁTÓWKU K ROZCESTÍ POD PIEKIEŁKIEM

DŁUGOŚĆ / ORIENTACYJNY CZAS PRZEJŚCIA 2 km / 40 min
DÉLKA / PŘÍBLIŽNÁ DOBA ABSOLVOVÁNÍ

KOLOR OZNAKOWANIA
BARVA ZNAČENÍ

POŁOŻENIE / PRZEBIEG
POLOHA / PRŮBĚH

Ścieżka prowadzi z miejscowości **JARNOŁTÓWEK** przez **WYCHODNIE SKALNE „KARLIKI”** do **„ROZDROŻA POD PIEKIEŁKIEM”**. Na terenie ścieżki wyznaczono jedno miejsce przystankowe: punkt widokowy na odśnieżeniach skalnych „Karliki”.

Stezka vede z **JARNOŁTÓWKU** přes **SKALNÍ VÝCHOZY „KARLIKI”** na rozcestí **„ROZDROŽE POD PIEKIEŁKIEM”**. Na stezce je vyznačeno jedno zastavení: vyhlídka na skalních výchozech „Karliki”.

Z JARNOŁTÓWKA DO ROZDROŻA POD PIEKIEŁKIEM

Jest to najkrótsza ze ścieżek przyrodniczo-dydaktycznych Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie”. Trasa prowadzi zalesionymi zboczami doliny Złotego Potoku pomiędzy malowniczymi odsłonięciami skalnymi o nazwie „Karliki”. Pod względem geologicznym występujące tu skały zbudowane są z warstw łupków fyllitowych oraz metaszarogłazów. W szczelinach skalnych rosną m.in. kępki zanokcic skalnych i murowych - gatunki paproci, które pozostają zielone także zimą.

Na jednej z okazałych wychodni skalnych wyznaczono jedyny znajdujący się na trasie przystanek o nazwie „Karliki”, skąd roztacza się piękna panorama przełomu Złotego Potoku, Jarnołtówka i Pokrzywnej. Teren wokół porasta naturalny, około 90-letni las górski z bukiem zwyczajnym, dębem szypułkowym, klonem jaworem, lipą drobnolistną, świerkiem pospolitym oraz modrzewiem europejskim. Trasa kończy się w miejscu, gdzie krzyżują się dwa piesze szlaki turystyczne (żółty i niebieski), nazywanym „Rozdrożem pod Piekiełkiem”.

Z JARNOŁTÓWKU K ROZCESTÍ POD PIEKIEŁKIEM

Je to nejkratší z přírodovědných naučných stezek v CHKO „Góry Opawskie”. Trasa vede po zalesněných svazích údolí Zlatého potoka mezi malebnými skalními výchozy zvanými „Karliki”. Z geologického hlediska jsou zdejší horniny tvořeny vrstvami fylitických břidlic a metadrobů. Ve skalních štěrbinách se mimo jiné vyskytují trsy sleziníku červeného a routičky – druhů kapradin, které zůstávají zelené i v zimě.

Na jednom ze skalních výchozů se nachází jediné zastavení na trase s názvem „Karliki”, odkud se naskýtá krásný výhled na průlom Zlatého potoka, Jarnołtówek a Pokrzywnou. Kolem roste přirozený, přibližně 90 let starý horský les s bukem lesním, dubem letním, javorem klenem, lípou malolistou, smrkem ztepilým a modřínem opadavým. Trasa končí v místě, kde se kříží dvě turistické trasy (žlutá a modrá), na rozcestí „Rozdrože pod Piekiełkiem”.

Dziennik z mojej podróży / Deník z mé cesty

ŻABIE OCZKO

ŚCIEŻKA PRZYRODNICZO-DYDAKTYCZNA / PŘÍRODOVĚDNÁ NAUČNÁ STEZKA
**Z POKRZYWNEJ PRZEZ OLSZAK I ŻABIE OCZKO
 DO JARNOŁTÓWKA / Z POKRZYWNÉ PŘES OLSZAK
 A ŽABIE OCZKO DO JARNOŁTÓWKU**

DŁUGOŚĆ / ORIENTACYJNY CZAS PRZEJŚCIA 4,3 km / 1 h 35 min
 DÉLKA / PŘÍBLIŽNÁ DOBA ABSOLVOVÁNÍ

KOLOR OZNAKOWANIA
 BARVA ZNAČENÍ

POŁOŻENIE / PRZEBIEG
 POLOHA / PRŮBĚH

Ścieżka prowadzi z miejscowości **POKRZYWNA** przez wzniesienie **OLSZAK**, **KAMIENIOŁOM**, „**ŻABIE OCZKO**”, odsłonięcia skalne „**KAROLINKI**” do **JARNOŁTÓWKA**.

Stezka vede z **POKRZYWNÉ** přes vrch **OLSZAK**, **LOM** „**ŽABIE OCZKO**”, **SKALNÍ VÝCHOZY** „**KAROLINKI**” do **JARNOŁTÓWKU**.

Na terenie ścieżki wyznaczono dwa miejsca przystankowe.

Na stezce jsou vyznačena dvě zastavení:

1. „**ŻABIE OCZKO**”
2. „**KAROLINKI**”

SKAŁY KAROLINKI / SKÁLY KAROLINKI

Dziennik z mojej podróży / Deník z mé cesty

Z POKRZYWNEJ PRZEZ OLSZAK I ŻABIE OCZKO DO JARNOŁTÓWKA

Trasa początkowo prowadzi wschodnim wzniesieniem Olszaka, gdzie w koronach drzew żyje rzekotka drzewna – żabka, której budowa palców pozwala utrzymać się na gładkiej powierzchni liści. Wśród otaczającej roślinności uwagę zwraca jedna z najpiękniejszych roślin dziko rosnących – lilia złotogłów, gatunek w Polsce zagrożony wyginięciem. Ścieżka mija szczyt Olszaka (475 m n.p.m.) i prowadzi do starego kamieniołomu „Żabie Oczko”, stanowiącego pierwsze miejsce przystankowe na trasie. To jedno z najciekawszych geologicznie miejsc w Górach Opawskich jest pozostałością po wydobywanych tu w XIX w. łupkach i piaskowcach. Obecnie stary kamieniołom wypełniony jest wodą. Pokryty rzęsą stawek o powierzchni 600 m² otaczają 17-metrowe ściany skalne. W pobliżu „Żabiego Oczka” można napotkać m.in. traszki górskie czy niejadowite zaskrońce. Dalej szlak prowadzi w stronę doliny Złotego Potoku, gdzie wyspowo rozmieszczone są malownicze odsłonięcia skalne „Karolinki”, stanowiące drugi wyznaczony na ścieżce przystanek. Skały tworzą wspaniałe ambony i wychodnie, z których roztacza się piękny widok na masyw Biskupiej Kopy, dolinę i przełom Złotego Potoku oraz malowniczą serpentynę drogi Jarnołówka – Pokrzywna. Na ścieżce spotkać można rzadki i ciekawy okaz grzyba, który zachwyca wyglądem przypominającym krwistoczerwoną ośmiornicę. Przy odrobinie szczęścia na pniach dębów można dostrzec także inny chroniony gatunek grzyba o nazwie ozorek dębowy. Jego nazwa pochodzi od kształtu języka, a kapelusz po odcięciu przypomina w konsystencji surowe mięso i wydziela krwistoczerwoną ciecz. Stąd ścieżka wąskim trawersem schodzi do wsi Jarnołówka, gdzie kończy swój bieg przed mostem na Złotym Potoku.

LILIA ZŁOTOGŁÓW / LILIE ZLATOHLAVÁ

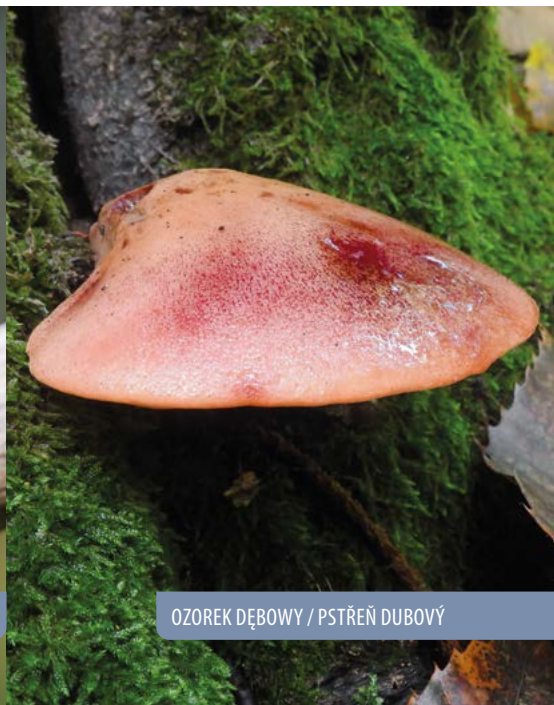
TRASZKA GÓRSKA / ČOLEK HORSKÝ

Z POKRZYWNÉ PŘES OLSZAK A ŽABIE OCZKO DO JARNOŁTÓWKU

Trasa zpočátku vede východním kopcem Olszak, kde v korunách stromů žije rosnička zelená – malá žába, která se díky stavbě prstů dokáže udržet na hladkém povrchu listů. Mezi okolní vegetací upoutá pozornost jedna z nejkrásnějších divokých rostlin – lilie zlatohlavá, druh, který je v Polsku ohrožen vyhytnutím. Cesta vede kolem vrcholu Olszak (475 m n.m) a pokračuje ke starému lomu „Žabie Oczko“, který je prvním zastavením na trase. Toto jedno z geologicky nejzajímavějších míst Zlatohorské vrchoviny je pozůstatkem těžby břidlic a pískovců, která zde probíhala v 19. století. Dnes je starý lom naplněn vodou. Rybníček pokrytý okřehkem o rozloze 600 m² je obklopen 17 metrů vysokými skalními stěnami. Poblíž lomu „Žabie Oczko“ můžete potkat mimo jiné čolky horské nebo nejedovaté užovky. Stezka pokračuje k údolí Zlatého potoka, kde se nachází ostrůvky malebných skalních výchozů „Karolinki“, což je druhé zastavení na stezce. Skály tvoří nádherné kazatelny a výchozy, z nichž je krásný výhled na masiv Biskupské kupy, údolí a průlom Zlatého potoka a malebnou serpentinu silnice Jarnołówek – Pokrzywna. U stezky můžete narazit na vzácný a zajímavý exemplář houby, která svým vzhledem připomíná krvavě červenou chobotnici. Pokud budete mít štěstí, můžete na kmenech dubů spatřit i další chráněný druh houby s názvem pstřeň dubový. Lidově se jí říká např. jelení jazyk, protože tvarem připomíná jazyk, nebo maso lesa, jelikož klobouk po odříznutí připomíná strukturou syrové maso a vylučuje karmínově červenou tekutinu. Odtud stezka vede dolů úzkým traverzem do vesnice Jarnołówek, kde končí před mostem přes Zlatý potok.

RZEKOTKA DRZEWNA / ROSNIČKA ZELENÁ

OZOREK DĘBOWY / PSTŘEŇ DUBOVÝ

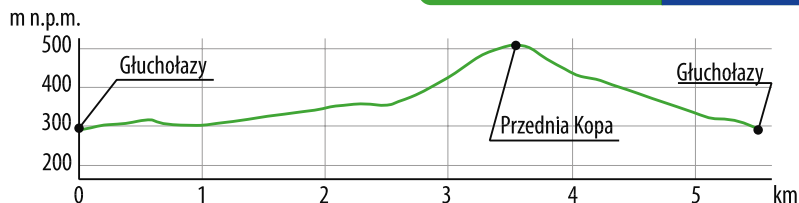
GŁUCHOŁAZY, PROMENADA NAD BIAŁĄ / HLUCHOLAZY, PROMENÁDA U ŘEKY BĚLÁ

ŚCIEŻKA PRZYRODNICZO-DYDAKTYCZNA / PŘÍRODOVĚDNÁ NAUČNÁ STEZKA
**PRZEZ GÓRĘ CHROBREGO W GŁUCHOŁAZACH /
 PŘES HORU CHROBREGO V HLUCHOLAZECH**

DŁUGOŚĆ / ORIENTACYJNY CZAS PRZEJŚCIA 5,5 km / 1 h 45 min
 DÉLKA / PŘIBLIŽNÁ DOBA ABSOLVOVÁNÍ

BARVA ZNAČENÍ
 KOLOR OZNAKOWANIA

POŁOŻENIE / PRZEBIEG
 POLOHA / PRŮBĚH

Trasa, w kształcie zamkniętej pętli, prowadzi z **CZĘŚCI ZDROJOWEJ GŁUCHOŁAZ** przy **PLACU „Z AMOREM”**, **PROMENADĄ SPACEROWĄ** nad **RZEKĄ BIAŁĄ GŁUCHOŁASKĄ** przez **PRZEDNIĄ KOPE** do **PARKU ZDROJOWEGO W GŁUCHOŁAZACH**.

Trasa ve tvaru uzavřeného okruhu vede z **LÁZEŇSKÉ ČÁSTI HLUCHOLAZ**, z **NÁMĚSTÍ „S AMORKEM”**, po pěší **PROMENÁDĚ U ŘEKY BĚLÁ** přes **VRCHOL PRZEDNIA KOPA** do **LÁZEŇSKÉHO PARKU V HLUCHOLAZECH**.

Na terenie ścieżki wyznaczono pięć miejsc przystankowych.

Na stezce je vyznačeno pět zastavení:

1. ŻEGNALCE
2. PODKOWIEC
3. ŻŁOTY SZLAK
4. PRZEDNIA KOPA (495 m n.p.m.)
5. ZDROJE

PRZEZ GÓRĘ CHROBREGO W GŁUCHOŁAZACH

Ścieżka rozpoczyna się przy fontannie „z Amorem”, w zdrojowej części Głuchołaz i wiedzie promenadą spacerową wzdłuż prawego brzegu Białej Głuchołaskiej. Po drodze można zobaczyć wyrzeźbioną na kształt ludzkiej twarzy skałę, z której dawniej wypływało niewielkie źródło (źródło „Chrobrego”). Nieopodal znajduje się „Grota Góralska”, będąca pozostałością sztolni, w której wydobywano złoto. W pobliżu grotty znajduje się źródło o nazwie „Żegnalce”, wyznaczające pierwszy przystanek na trasie. Wytyczona ścieżka przechodzi przez porastający strome stoki Góry Parkowej ponad 100-letni starodrzew bukowy, który objęty został ochroną prawną jako rezerwat „Las Bukowy”. Dalej ścieżka prowadzi obok zabezpieczonej stalowymi kratami sztolni, która jest miejscem hibernacji kilku gatunków nietoperzy, w tym rzadkiego podkowca małego, który jest objęty ścisłą ochroną i umieszczony w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt jako zagrożony wymarciem. Żyją tu także reliktywne owady bezskrzydłe, skorupiaki i pajęczaki. Miejsce to stanowi drugi przystanek na ścieżce - „Podkowiec”.

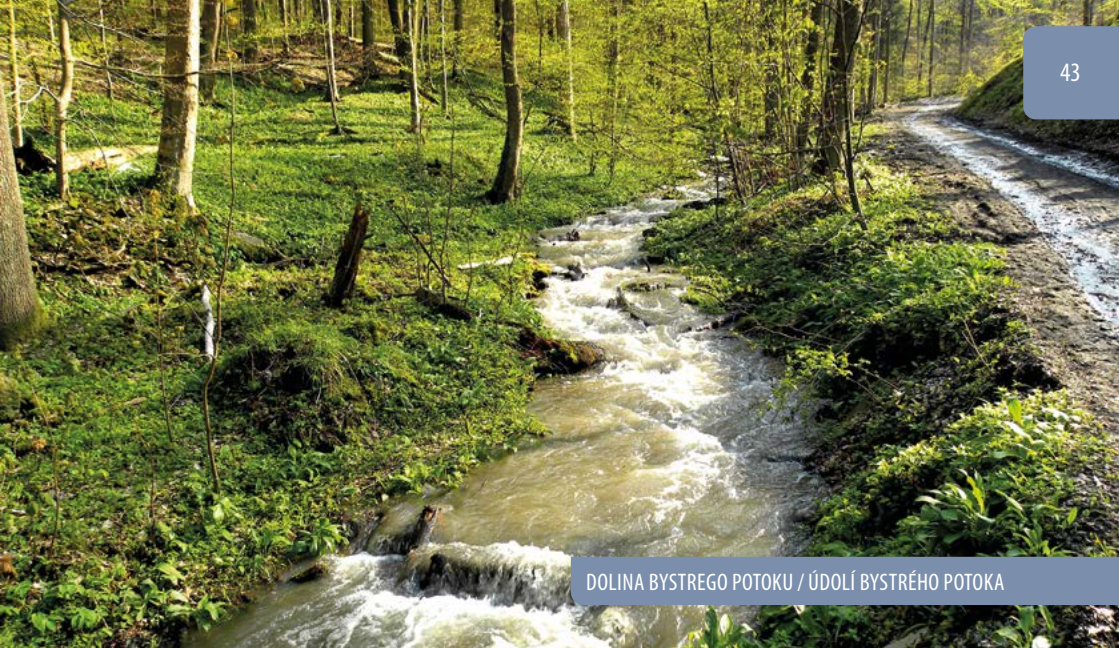
Nieco dalej znajduje się przystanek nr 3 „Złoty Szlak”, położony na utworzonym w 1999 roku rezerwacie geologiczno - przyrodniczym „Nad Białką”, gdzie zobaczyć można relikty górnictwa złota. Skręcająca z promenady w górę ścieżka prowadzi dalej do „Wiszących Skał”, na których w 1908 roku, z fundacji Jana Hoya z Głuchołaz, wybudowano kaplicę św. Anny. Niedaleko znajduje się szczyt Przedniej Kopy (495 m n.p.m.), na którym znajduje się przystanek nr 4 „Przednia Kopa”. To także miejsce przecinania się dwóch szlaków turystycznych – żółtego i czerwonego. Dalej ścieżka krzyżuje się z Drogą Krzyżową prowadzącą do odrestaurowanego Parku Zdrojowego w Głuchołazach będącego ostatnim, piątym, przystankiem na ścieżce.

PŘES HORU CHROBREGO V HLUCHOLAZECH

Stezka začíná u kašny „s Amorkem“ v lázeňské části Hlucholaz a vede pěší promenádou podél pravého břehu řeky Bělá. Cestou uvidíte skálu vytesanou do tvaru lidské tváře, z níž kdysi vyvěral malý pramen (pramen „Chrobrego“). Nedaleko se nachází „Grota Góralaska“, což jsou pozůstatky štoly, kde se těžilo zlato. V blízkosti jeskyně se nachází studánka s názvem „Żegnalce“, která je první zastávkou na trase. Vytyčená stezka prochází více než stoletým bukovým lesem rostoucím na strmých svazích Parkové hory (Góra Parkowa), který je zákonem chráněn jako rezervace „Las Bukowy“. Dál stezka pokračuje kolem štoly zajištěné ocelovou mříží, která je zimovištěm několika druhů netopýrů včetně vzácného vrápence malého, který je přísně chráněn a v Polské červené knize živočichů je uveden jako ohrožený vyhynutím. Žije zde také reliktní bezkřídlý hmyz, koryši a pavoukovci. Toto místo je druhým zastavením na stezce – „Podkowiec“ („Vrápenec“). O něco dále se nachází zastavení č. 3 „Złoty Szlak“ umístěné v geologické přírodní rezervaci „Nad Białką“ zřízené v roce 1999, kde jsou k vidění pozůstatky těžby zlata. Z promenády stezka odbočuje do kopce a pokračuje k lomu „Wiszące Skały“, kde od roku 1908 stojí kaple svaté Anny, kterou nechal postavit Jan Hoy z Hlucholaz. Nedaleko se nachází vrchol Przednia Kopa (495 m n. m.), kde je zastavení č. 4 „Przednia Kopa“. Je to také křižovatka dvou turistických tras, žluté a červené. Dále stezka kříží křížovou cestu a vede k zrekonstruovanému Lázeňskému parku v Hlucholazech, posledního, pátému zastavení na stezce.

Dziennik z mojej podróży / Deník z mé cesty

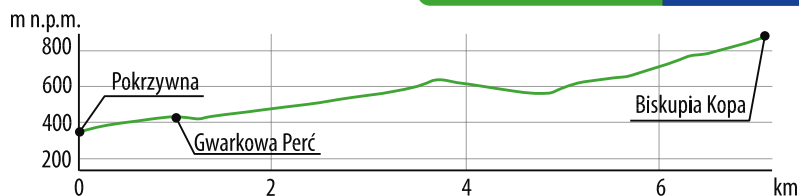
DOLINA BYSTREGO POTOKU / ÚDOLÍ BYSTRÉHO POTOKA

ŚCIEŻKA PRZYRODNICZO-DYDAKTYCZNA / PŘÍRODOVĚDNÁ NAUČNÁ STEZKA DOLINĄ BYSTREGO POTOKU NA BISKUPIĄ KOPĘ / ÚDOLÍM BYSTRÉHO POTOKA NA BISKUPSKOU KUPU

DŁUGOŚĆ / ORIENTACYJNY CZAS PRZEJŚCIA 7,4 km / 2 h 15 min
DĚLKA / PŘÍBLIŽNÁ DOBA ABSOLVOVÁNÍ

KOLOR OZNAKOWANIA
BARVA ZNAČENÍ

POŁOŻENIE / PRZEBIEG
POLOHA / PRŮBĚH

Trasa prowadzi z **POKRZYWNEJ** malowniczym **PRZEŁOMEM BYSTREGO POTOKU** granicą **REZERWATU „CICHA DOLINA”** na **SZCZYT BISKUPIEJ KOPY**.

Trasa vede z **POKRZYWNÉ** malebným **PRŮLOMEM BYSTRÉHO POTOKA** podél hranice přírodní **REZERVACE „CICHA DOLINA”** na vrchol **BISKUPSKÉ KUPY**.

Na terenie ścieżki wyznaczono trzy miejsca przystankowe.

Na stezce jsou vyznačena tři zastavení:

1. **GWARKOWA PERĆ**
2. **CICHA DOLINA**
3. **BISKUPIA KOPA / BISKUPSKÁ KUPA**

DOLINĄ BYSTREGO POTOKU NA BISKUPIĄ KOPĘ

Ścieżka rozpoczyna się w pobliżu budynku Zespołu Opolskich Parków Krajobrazowych i prowadzi do pola biwakowego, na którym znajduje się Kaplica polowa, kamienne kręgi na ogniska i deszczochrony z ławkami. Dalej ścieżka prowadzi do starej skoczni narciarskiej z 1931 roku. Obecnie zobaczyć tu można jedynie pozostałości dobiegu, zarośnięty próg i szeroki, betonowy most na potoku. Po drodze do przystanku numer 1 znajduje się wejście do kilkunastometrowej starej sztolni, będącej miejscem hibernacji rzadkich gatunków nietoperzy. Dalej trasa biegnie w kierunku dawnego wyrobiska o nazwie „Gwarkowa Perc”, będącego pierwszym przystankiem na szlaku. Jest to wyrobisko o powierzchni 1200 m², powstałe po eksploatacji łupków fylitowych. Kolejnym przystankiem na szlaku jest „Cicha Dolina” z rezerwatem o tej samej nazwie. Możemy tu podziwiać objęty ochroną rezerwatową las mieszany, w którym największy udział powierzchniowy mają lite lasy bukowe w wieku od 100 do 150 lat. Dalej ścieżka pnie się w górę, aż do Górskiego Domu Turysty PTTK, położonego na północnym stoku Biskupiej Kopy. Stąd już kilkanaście minut do przystanku nr 3 - „Biskupia Kopa” ulokowanego na najwyższym wzniesieniu Opolszczyzny.

ÚDOLÍM BYSTRÉHO POTOKA NA BISKUPSKOU KUPU

Stezka začíná u budovy Zespołu Opolskich Parków Krajobrazowych a vede k tábořišti s polní kaplí, kamennými kruhy na taboráky a přístřešky proti dešti s lavičkami. Dále stezka pokračuje ke starému skokanskému můstku z roku 1931. Dnes jsou zde k vidění pouze zbytky rozběhu, zarostlá odrazová hrana a široký betonový most přes potok. Na cestě k zastavení číslo 1 je vstup do několik metrů dlouhé staré štoly, která je zimovištěm vzácných druhů netopýřů. Trasa míří dál k bývalému důlnímu dílu „Gwarkowa Perc”, což je první zastavení na stezce. Důlní dílo má rozlohu 1 200 m² a vzniklo po těžbě fylitických břidlic. Dalším zastavením na trase je „Cicha Dolina” se stejnojmennou rezervací. Zde můžete obdivovat chráněný v rámci rezervace smíšený les, v němž největší podíl plochy představují bukové lesy ve věku 100 až 150 let. Dál stezka pokračuje nahoru k horské chatě Górski Dom Turysty PTTK, která se nachází na severním svahu Biskupské kupy. Odtud je to necelých dvacet minut k zastavení č. 3 - „Biskupská kupa”, které se nachází na nejvyšší hoře Opolského regionu.

Dziennik z mojej podróży / Deník z mé cesty

WIEŻA WIDOKOWA NA BISKUPIEJ KOPIE

Kamienna wieża widokowa na Biskupiej Kopie jest jedną z najstarszych budowli tego typu. Wzniesiona w 1898 roku na miejscu drewnianej, trzynastometrowej wieży widokowej z 1890 roku, przez niemieckie towarzystwo turystyczne MSSGV, sekcja Zlaté Hory. Wieży nadano imię Franz – Josef – Warte. Sprawa patrona budowli wywołała mały spór z sekcją Jeseník, która podjęła decyzję, że planowana przez nią wieża widokowa na Zlatým Chlumie będzie nosić takie samo imię. Ostatecznie jednak sekcja Jeseník ustąpiła. Wieżę, w 1911 roku odwiedził król saski Fryderyk August. Wydarzenie to uczczone zostało wykonaniem tablicy pamiątkowej. Budowla po remoncie w 1996 roku została ponownie udostępniona turystom.

ROZHLEDNA NA BISKUPSKÉ KUPĚ

Kamenná rozhledna na Biskupské kupě patří k nejstarším stavbám tohoto typu. Postavena byla v roce 1898 na místě dřevěné, třináct metrů vysoké rozhledny z roku 1890, německým turistickým spolkem MSSGV, sekci Zlaté Hory. Věž dostala jméno Franz – Josef – Warte. Otázka patrona stavby vyvolala drobný spor se sekci Jeseník, která se rozhodla, že její plánovaná rozhledna na Zlatém Chlumu ponese stejné jméno. Nakonec však sekce Jeseník ustoupila. V roce 1911 rozhlednu navštívil saský král Fridrich August. Na památku této události byla zhotovena pamětní deska. Po rekonstrukci v roce 1996 byla stavba znovu otevřena návštěvníkům.

JEDZIEMY
W GÓRY!

CZYLI
NA ROWERZE
PO GÓRACH
OPAWSKICH!

JEDEME
NA HORY!

ANEB
NA KOLE
POHOŘÍM
GÓRY OPAWSKIE!

Góra Parkowa (Chrobrego) to jedno z najatrakcyjniejszych miejsc dla miłośników kolarstwa górskiego w województwie opolskim.

Góra Parkowa (Chrobrego) je jedním z nejatraktivnějších míst pro milovníky horské cyklistiky v Opolském vojvodství.

ZŁOTE ŚCIEŻKI – GÓRSKIE TRASY ROWEROWE SINGLETRACK W GŁUCHOŁAZACH / ZLATÉ STEZKY – HORSKÉ SINGLETRACKOVÉ CYKLOSTEZKY V HLUCHOLAZECH

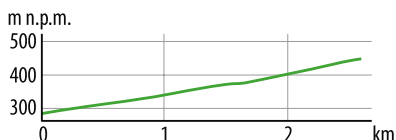
W obrębie Góry Parkowej (Chrobrego) wydzielonych zostało **6 ROWEROWYCH TRAS O RÓŻNYCH STOPNIACH TRUDNOŚCI:**

V prostoru hory Góra Parkowa (Chrobrego) je vyznačeno **6 CYKLOSTEZEK RŮZNÉ OBTÍŽNOSTI:**

PODJAZDOWA ŚCIEŻKA ZIELONA / STOUPACÍ STEZKA ZELENÁ

DŁUGOŚĆ ok. **2700**_m KOLOR OZNAKOWANIA
DÉLKA cca BARVA ZNAČENÍ

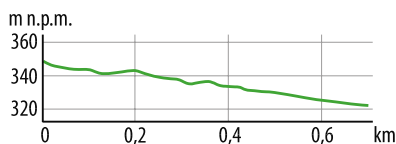
Łagodna trasa dla wszystkich rowerzystów bez względu na stopień zaawansowania. Jedną se o mírnou trasu pro všechny cyklisty bez ohledu na jejich pokročilost.

ŚCIEŻKA „ZIELONA” / „ZELENÁ” STEZKA

DŁUGOŚĆ ok. **700**_m KOLOR OZNAKOWANIA
DÉLKA cca BARVA ZNAČENÍ

Ścieżka utwardzona kruszywem, dla rowerzystów amatorów. Je zpevněná stezka z kameniva, určená pro amatérské cyklisty.

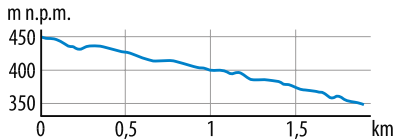
ŚCIEŻKA NIEBIESKA / MODRÁ STEZKA

DŁUGOŚĆ
DÉLKA

1900_m

KOLOR OZNAKOWANIA
BARWA ZNAČENÍ

Dla rowerzystów średnio zaawansowanych (utwardzona kruszywem). Je určena pro středně pokročilé cyklisty (zpevněná kamenivem).

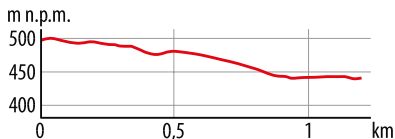
ŚCIEŻKA CZERWONA / ČERVENÁ STEZKA

DŁUGOŚĆ
DÉLKA

1750_m*

KOLOR OZNAKOWANIA
BARVA ZNAČENÍ

(* łącznie wszystkie warianty * łącznie wszystkie warianty)
To utwardzona ścieżka dla rowerzystów o dużym doświadczeniu i umiejętnościach. Je zpevněná stezka pro velmi zkušené a zdatné cyklisty.

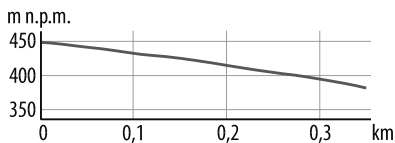
ŚCIEŻKA CZARNA / ČERNÁ STEZKA

DŁUGOŚĆ
DÉLKA

350_m

KOLOR OZNAKOWANIA
BARVA ZNAČENÍ

Jest propozycją dla rowerzystów o bardzo dużym doświadczeniu i umiejętnościach. To ścieżka naturalna z dużą ilością kamieni i korzeni, tzw. flow. Dodatkowo na trasie przygotowano przeszkody dla osób o wysokich umiejętnościach w kolarstwie górskim. Je nabídkou pro bikery s velmi velkými zkušenostmi a dovednostmi. Jedná se o přírodní stezku s množstvím kamenů a kořenů, tzv. flow. Kromě toho jsou na trase připraveny překážky pro ty, kteří mají vysoké dovednosti v horské cyklistice.

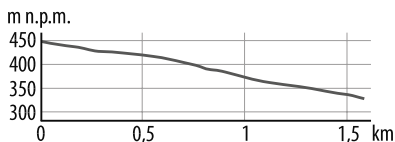
ŚCIEŻKA CZARNA / ČERNÁ STEZKA

DŁUGOŚĆ
DÉLKA

1580_m

KOLOR OZNAKOWANIA
BARVA ZNAČENÍ

Dla rowerzystów o bardzo zaawansowanych umiejętnościach, jest to trasa szybka z licznymi skoczniami i zakrętami. Pro velmi zdatné cyklisty, jedná se o rychlou trasu s četnými skoky a zatáčkami.

PAMIĘTAJ, ŻE ŻŁOTE ŚCIEŻKI SĄ JEDNOKIERUNKOWE I SŁUŻĄ WYŁĄCZNIE DO JAZDY ROWEREM, CHODZENIE NIMI JEST ZABRONIONE I GROZI POWAŻNYM WYPADKIEM!

NEZAPOMEŃTE, ŻE ZŁATÉ STEZKY JSOU JEDNOSMĚRNÉ A URČENÉ POUZE PRO JÍZDU NA KOLE, PEŠÍ POHYB JE NA NICH ZAKÁZÁN A HROZÍ VÁŽNÝM NEBEZPEČÍM!

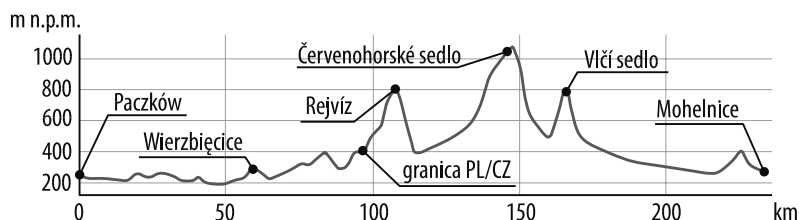

PACZKÓW

TRASA CZARNA / ČERNÁ TRASA

SZLAKIEM CZAROWNIC PO CZESKO-POLSKIM POGRANICZU / ČARODĚJNICKÁ TRASA ČESKO-POLSKÝM PŘÍHRANIČÍM

*95 km po stronie polskiej / na polské straně 138 km po stronie czeskiej / na české straně

DŁUGOŚĆ ok. **233** km*
DÉLKA ccaKOLOR OZNAKOWANIA
BARVA ZNAČENÍPOŁOŻENIE / PRZEBIEG
POLOHA / PRŮBĚH

PACZKÓW – POMIANÓW DOLNY – LUBIATÓW – LIGOTA WIELKA – SARNOWICE
 – OTMUCHÓW – ULANOWICE – GRĄDY – RYSIOWICE – KARŁOWICE WIELKIE
 – SŁUPICE – NOWAKI – RADZIKOWICE – SĘKOWICE – NYSA – KONRADOWA
 – WYSZKÓW ŚLĄSKI – NIWNICA – DOMASZKOWICE – WIERZBIĘCICE
 – KĘPNICA – STARY LAS – NOWY LAS – CHARBIELIN – JARNOŁTÓWEK
 – SKOWRONKÓW – KONRADÓW – GŁUCHOŁAZY – ZLATÉ HORY – REJVÍZ
 – ČESKÁ VES – JESENÍK – VERNÍŘOVICE – SOBOTÍN – VELKÉ LOSINY – RAPOTÍN
 – ŠUMPERK – MÍROV – MOHELNICE

SZLAK CZAROWNIC

Przemierzając „Szlak czarownic” można zobaczyć legendarny, wzniesiony metodą „muru pruskiego” Dom Kata w Paczkowie, krzyże pokutne w okolicach Lubiatowa a także w Nowakach, Radzikowicach, Wierzbęcicach, Domaszkowicach (na terenie powiatu nyskiego jest ich ponad 20) czy unikatowy pomnik żony kata w Otmuchowie (ul. 1 Maja). W Otmuchowie warto również zobaczyć zamek biskupi z XIII wieku z celą głodową. Dalej szlak prowadzi obok eklektycznego pałacu z 1880 roku w Rysiowicach do dawnej stolicy księstwa biskupiego Nysy. Na skraju miasta, tuż przy linii kolejowej znajduje się Hexenberg (Góra Czarownic), na której według podań odbywały się sabaty nyskich wiedźm. W samej Nysie natomiast, w niewielkim lochu, na dziedzińcu i w jednej z sal dawnego Pałacu Biskupiego (obecnie siedziba Muzeum Powiatowego) znajduje się stała ekspozycja dokumentująca historię procesów o czary w księstwie nyskim (www.muzeum.nysa.pl). Nysa znana jest także z fortyfikacji oraz Jeziora Nyskiego z bogatą ofertą gastronomiczną, noclegową i rekreacyjną. Miłośników średniowiecznych grodzisk zainteresują z pewnością znajdujące się na przebiegu szlaku ruiny potężnego niegdyś grodziska we wsi Stary Las. Dalej szlak prowadzi do Jarnołówka, gdzie jeszcze w połowie XIX wieku na strychu gospody znaleziono „fotel czarownicy”. Będąc w Jarnołówku warto zjechać nieco ze szlaku i udać się na Przełęcz pod Zamkową Górą (**Góry Opawskie**) do tajemniczego „**Grobu Czarownicy**”. Z Jarnołówka szlak prowadzi do Głuchołaz, które w okresie procesów czarownic zasłynęły tym, że oskarżonych o czary nie palono na stosie, lecz wieszano na wzgórzu za miastem. Dziś wzgórze to nosi nazwę Szubienicznej Góry. Na wzgórzu tym zakopywano także ofiary, które wcześniej przesłuchiowano w piwnicy nieistniejącego już dziś ratusza. Z procesami czarownic związana jest także nazwa położonego obok Szubienicznej Góry urwiska skalnego, tzw. Czarciej Ambony. W okolicach Szubienicznej Góry znajdują się relikty górnictwa złota – szyby i sztolnie. Choć podczas trwającej blisko 250 lat eksploatacji uzyskano z tego złoża ok. 2800 kg złota, to prawdziwy raj dla poszukiwaczy złota i innych minerałów znajduje się kilka kilometrów dalej, już po stronie czeskiej. To niezwykle urokliwe miasteczko Zlaté Hory. W centrum miasta znajduje się Muzeum Miejskie z zaaranżowaną na wzór sztolni ekspozycją prezentującą historię wydobycia złota i innych minera-

JEZIORO OTMUCHOWSKIE / OTMUCHOWSKÉ JEZERO

łów w regionie. Całość ekspozycji uzupełnia wystawa dokumentująca procesy czarownic w Złatych Horach. Działał tu bowiem wyjątkowo okrutny sędzia inkwizytor – Heinrich Franz Boblig z Edelstadtu (Złatych Hor). Przy Muzeum Miejskim rozpoczyna się także zielony szlak turystyczny prowadzący do „zlatorudnych młynów” będących replikami XIV-wiecznych młynów służących do pozyskiwania rud złota. Dalej szlak czarownic prowadzi przez Rejvíz (największe torfowisko na Morawach) i Česká Ves (płyta na budynku Urzędu Gminy upamiętniająca ofiary procesów czarownic) do Jeseníka. W Jeseníku w latach 1622-1684 stracono ponad 100 osób, w większości były to żony bogatych mieszczan. W 1966 roku dla upamiętnienia zbrodniczych procesów w miejscu odbywających się ówczesnie egzekucji umieszczono kamienny pomnik w postaci dużego płomienia. Płyta pamiątkowa znajduje się także na tzw. katowni, w której według podań miał mieszkac ostatni jesenícki i vidnavski kat Michał Wachsmann. Podobne płyty i pomniki można zobaczyć w Domašovie, Vernířovicach, Sobotinie oraz na žerotínském zamku w Velkých Losinách, w którym w latach 1678-1686 więziono, torturowano i skazano na śmierć 38 niewinnych ofiar procesów czarownic. Będąc w Jeseníku warto udać się również do podziemi Twierdzy na Wodzie, gdzie można obejrzeć niezwykłą ekspozycję związaną z krwawym okresem procesów czarownic (do dyspozycji turystów są audioprzewodniki również w j. polskim). Podążając dalej „Szlakiem czarownic” warto zatrzymać się na dłużej w Šumperku, gdzie oprócz kapliczek czarownic, pomnika, płyt pamiątkowych, znajduje się w piwnicach Domu Geschadera ekspozycja dotycząca historii procesów czarownic w regionie šumpersko-jeseníckim.

NYSA, FORT PRUSY / NISA, FORT PRUSY

Szlak czarownic po pograniczu czesko-polskim kończy się w Mohelnicach przy domu czarownic, w którym šumperski dziekan i proboszcz Krzysztof Alojzy Lautner był poddawany ciężkim torturom, skazany na śmierć i spalony. Jego tragedia rozpoczęła się w roku 1679, kiedy to otwarcie wystąpił w obronie oskarżonych o czary przeciw fanatycznemu inkwizytorowi Bobligowi. Mówi się, że egzekucję Lautnera w roku 1685 oglądało 20 000 ludzi.

W 2010 roku Starostwo Powiatowe w Nysie oraz Klub Turystyki Kolarskiej KTUKOL z Głuchołaz ustanowili Regionalną Kolarską Odznakę Turystyczną „Szlakiem czarownic” w dwóch stopniach.

„GRÓB CZAROWNICY” ZNAJDUJE SIĘ NA PRZEŁĘCZY POD ZAMKOWĄ GÓRĄ, na wysokości 508 m n.p.m. Jest to biała skała, kryjąca według legend jedną z najbardziej tajemniczych mogił w Górach Opawskich.

Według legendy, w Jarnołówku mieszkała staruszka nazywana przez miejscowych Speil. Kobieta ta zajmowała się znachorstwem, zbierała zioła i leśne runo. Stroniła od ludzi i większość czasu spędzała w lesie. Mieszkańcy wiosek w dolinach zaczęli uważać Speil za czarownicę i uprzykrzać jej życie. Staruszka nie mogąc znieść ciągłych szykan powiesiła się na drzewie na styku granic 3 księstw – Nyskiego, Opolsko – Raciborskiego i czeskiego Jindřichova. Jednak władcy żadnej z tych krain nie chcieli podjąć się pochówku samobójczyni. Zrobił to drwal, który pochował Speil pod białym kamieniem.

ČARODĚJNICKÁ TRASA

Na „Čarodějnické trase” můžete vidět legendární hrázděný Katův dům v Paczkově, smírčí kříže u Lubiátowa, v Nowakách, Radzikowicích, Wierzbięcicích, Domaszkowicích (na území okresu Nisa je jich více než 20) nebo unikátní pomník katovy ženy v Otmuchově (ul. 1 Maja). V Otmuchově stojí za vidění také biskupský zámek ze 13. století s hladomornou. Trasa pokračuje kolem eklektického zámku z roku 1880 v Rysiowicích do bývalého hlavního města biskupského knížectví – Nisy (pol. Nysa). Na okraji města se, hned vedle železniční trati, nachází Hexenberg (Hora čarodějnic), kde se podle pověsti konaly sabaty niských čarodějnic. V samotné Nise, v malém vězení, na nádvoří a v jedné z místností bývalého Biskupského zámku (nyní sídlo Okresního muzea), se nachází stálá expozice věnovaná historii čarodějnických procesů v Niském knížectví (www.muzeum.nysa.pl). Nisa je známá také díky svému opevnění a Niskému jezeru s bohatou gastronomickou, ubytovací a rekreační nabídkou. Milovníky středověkých hradišť jistě zaujmou ruiny kdysi mohutného hradiště ve vesnici Stary Las, která se nachází na trase. Trasa pokračuje do Jarnołówku, kde bylo ještě v polovině 19. století na půdě hostince nalezeno „čarodějnické křeslo”. V Jarnołówku se vyplatí mírně odbočit z trasy a vydat se na sedlo Przełęcz pod Zamkową Górą (Góry Opawskie)

k tajemnému „Hrobu čarodějnice“. Z Jarnotówku vede trasa do Hlucholaz, které se v době čarodějnických procesů proslavily tím, že lidé odsouzení za čarodějnictví nebyli upalováni na hranici, ale věšeni na kopci za městem. Dnes se tomuto kopci říká Šibeniční vrch (Szubieniczna Góra). Na tomto kopci byly také pohřbívány oběti, které byly předtím vyslýchány ve sklepech dnes již neexistující radnice. S čarodějnickými procesy je spojen i název skalního útesu vedle Šibeničního vrchu, tzv. Čertí kazatelny (Czarcia Ambona). V okolí Šibeničního vrchu se nacházejí pozůstatky po těžbě zlata – šachty a štolý. Ačkoli během téměř 250 let těžby bylo z tohoto ložiska vytěženo přibližně 2800 kg zlata, skutečný ráj pro hledače zlata a dalších nerostů se nachází o několik kilometrů dál, již na české straně. Jedná se o mimořádně půvabné městečko Zlaté Hory. V centru města se nachází Městské muzeum s expozicí aranžovanou po vzoru štolý, která představuje historii těžby zlata a dalších nerostů v regionu. Celou expozici doplňuje výstava věnovaná čarodějnickým procesům ve Zlatých Horách. Působil zde totiž mimořádně krutý inkvizitor – Heinrich Franz Boblig z Edelstadtu (Zlatých Hor). U Městského muzea začíná také zelená turistická trasa, která vede ke „Zlatorudným mlýnům“, což jsou repliky mlýnů ze 14. století, které sloužily k získávání zlaté rudy. Čarodějnická trasa pak pokračuje přes Rejvíz (největší rašeliniště na Moravě) a Českou Ves (pamětní deska na budově Obecního úřadu připomínající oběti čarodějnických procesů) do Jeseníku. V letech 1622–1684 bylo v Jeseníku popraveno více než 100 osob, většinou manželek bohatých měšťanů. V roce 1996 byl na památku zločineckých procesů na místě tehdejších poprav postaven kamenný pomník v podobě velkého plamene. Pamětní deska je umístěna také na tzv. katovně, kde údajně žil poslední jesenícký a vidnavský kat Michal Wachsman. Podobné pamětní desky a pomníky jsou k vidění v Domašově, Vernířovicích, Sobotíně a na žerotínském zámku ve Velkých Losinách, kde bylo v letech 1678–1686 vězněno, mučeno a odsouzeno k smrti 38 nevinných obětí čarodějnických procesů. Při návštěvě Jeseníku stojí za to navštívit také podzemí Vodní tvrze, kde si můžete prohlédnout unikátní expozici týkající se krvavého období čarodějnických procesů (návštěvníci mají k dispozici audioprůvodce také v polštině). V další části „Čarodějnické trasy“ stojí za delší zastávku Šumperk, kde je - kromě čarodějnických božích muk, pomníku a pamětních desek - ve sklepení Geschaderova domu expozice věnována historii čarodějnických procesů na Šumpersku a Jeseníku.

Čarodějnická trasa po česko-polském příhraničí končí v Mohelnici u čarodějnického domku, kde byl šumperský děkan a farář Kryštof Alois Lautner krutě mučen, odsouzen k smrti a upálen. Jeho tragédie začala v roce 1679, kdy otevřeně vystoupil na obranu obviněných z čarodějnictví proti fanatickému inkvizitoru Bobligovi. Traduje se, že Lautnerovu popravu v roce 1685 sledovalo 20 000 lidí.

V roce 2010 Okresní úřad v Nise a Klub cykloturistiky KTUKOL z Hlucholaz zavedli Regionální turistický cyklistický odznak „Szlakiem czarownic“ („Čarodějnickou trasou“) ve dvou stupních.

„Hrob čarodějnice“ se nachází na sedle pod vyvýšením Zamkowa Góra, v nadmořské výšce 508 m. Je to bílá skála, která podle legendy skrývá jeden z nejtajemnějších hrobů na území pohoří Góry Opawskie.

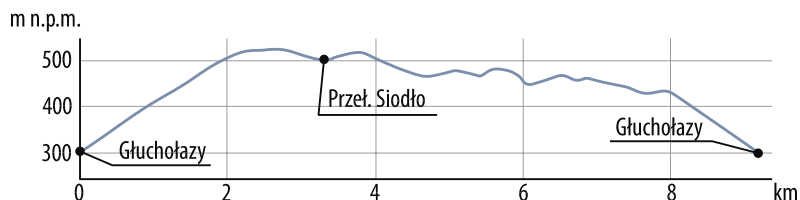
Podle pověsti žila v Jarnońtówku stařenka, které místní říkali Speil. Tato žena se zabývala mastičkářstvím, sbírala bylinky a lesní rostliny. Vyhýbala se lidem a většinu času trávila v lese. Vesničané v údolích začali Speil považovat za čarodějnici a znepríjemňovali jí život. Stařenka neunesla neustálé obtěžování a oběsila se na stromě na pomezí tří knížectví – Niského, Opolsko–ratibořského a českého Jindřichova. Žádný z panovníků těchto panství však nebyl ochoten sebevraždkyni pohřbít. Udělal to dřevorubec, který Speil pohřbil pod bílým kamenem.

Dziennik z mojej podróży / Deník z mé cesty

TRASA MASYWEM GÓRY PARKOWEJ / TRASA MASIVEM PARKOVÉ HORY

DŁUGOŚĆ ok. **9** km
DÉLKA cca

POŁOŻENIE / PRZEBIEG
POLOHA / PRŮBĚH

GŁUCHOŁAZY (plac „z Amorem”) – **DROGA KRZYŻOWA** (niebieski szlak pieszy) – **PRZEŁĘCZ SIODŁO** – **PODLESIE** – asfaltem **WOKÓŁ TYLNEJ KOPY** do skraju lasu (tam w lewo) – **FRAGMENT SZLAKU ŻÓŁTEGO** – **DROGA KRZYŻOWA** – **PLAC „Z AMOREM”**

Niezbyt trudna okólna trasa po dobrych drogach leśnych (fragment drogą asfaltową w Podlesiu).

GŁUCHOŁAZY (náměstí „s Amorkem”) – **KŘÍŽOVÁ CESTA** (modrá pěší stezka) – **SEDLO SIODŁO** – **PODLESIE** – asfaltka **KOLEM TYLNÉ KOPY** k okraji lesa (tam vlevo) – **ČÁST ŽLUTÉ TRASY** – **KŘÍŽOVÁ CESTA** – **NÁMĚSTÍ „S AMORKEM”**

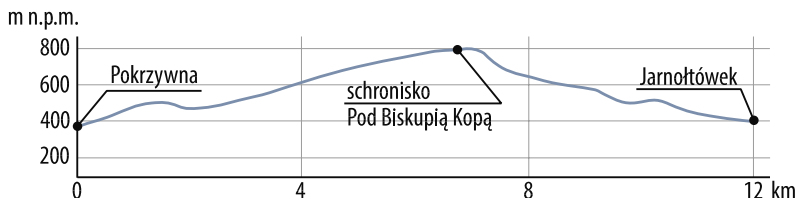
Nepříliš náročná okružní trasa po dobrých leśních cestách (úsek po asfaltové silnici v Podlesiu).

Dziennik z mojej podróży / Deník z mé cesty

TRASA MASYWEM BISKUPIEJ KOPY / TRASA MASIVEM BISKUPSKÉ KUPY

DŁUGOŚĆ ok. **12** km
DÉLKA cca

POŁOŻENIE / PRZEBIEG
POLOHA / PRŮBĚH

POKRZYWNA (parking obok kąpieliska – węzeł szlaków) – **RÓWNOLEGLE Z NIEBESKIM SZLAKIEM PIESZYM – SAPERSKA DROGA** (równoległe ze szlakiem żółtym) – **PRZEŁĘCZ POD ZAMKOWĄ GÓRĄ – ŻŁODZIEJSKA ŚCIEŻKA – PRZEŁĘCZ MOKRA – SCHRONISKO POD BISKUPIĄ KOPĄ – PRZEŁĘCZ MOKRA – DROGA AMALII – ZIEMOWIT – JARNOŁTÓWEK** (asfalt)

Trasa o dużym stopniu trudności w przypadku podjazdów (podjazd ciągły z Pokrzywnej ok. 8 km, z Jarnołówka ok. 7 km przy różnicy wzniesień ok. 500 m).

Przy zjeździe należy zachować szczególną ostrożność, również ze względu na turystów pieszych. Trasa nie dochodzi do szczytu Biskupiej Kopy, ale od schroniska możliwy jest dojazd na rowerze na sam szczyt.

POKRZYWNA (parkoviště u koupaliště – křižovatka tras) – **SOUBĚŽNĚ S MODROU PĚŠÍ STEZKOU – SAPERSKA DROGA** (souběžně se žlutou stezkou) – **SEDLO POD ZAMKOWĄ GÓRĄ – ŻŁODZIEJSKA ŚCIEŻKA – SEDLO MOKRA – CHATA POD BISKUPSKOU KUPOU – SEDLO MOKRA – DROGA AMALII – ZIEMOWIT – JARNOŁTÓWEK** (asfalt)

Trasa s vysokým stupněm obtížnosti v případě stoupání (souvislé stoupání z Pokrzywné cca 8 km, z Jarnołówku cca 7 km s převýšením cca 500 m).

Při sjezdu dbejte zvýšené opatrnosti, také s ohledem na pěší turisty. Trasa nevede na vrchol Biskupské kupy, ale od chaty je možné na kole vyjet až na vrchol.

Dziennik z mojej podróży / Deník z mé cesty

NA NARTY W GÓRY OPAWSKIE!

GÓRY OPAWSKIE A LYŽOVÁNÍ!

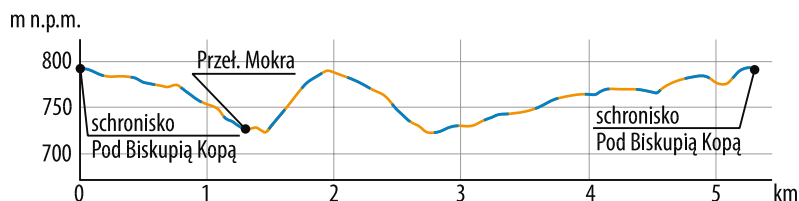

PĘTLA WOLFA / WOLFŮV OKRUH

DŁUGOŚĆ ok. **5,3** km
DÉLKA cca

BARVA ZNAČENÍ
KOLOR OZNAKOWANIA

POŁOŻENIE / PRZEBIEG
POLOHA / PRŮBĚH

Trasa przebiega wokół szczytu Biskupiej Kopy obok Schroniska im. B. Małachowskiego w stronę Przełęczy Mokrej (Pod Kopą). Na przełęczy szlak przechodzi na czeską stronę biegnąc w kierunku przełęczy Petrovy boudy (nie dochodząc do niej). Powyżej przełęczy krzyżuje się ze szlakiem zielonym i trawersem biegnie w stronę granicy krzyżując się jeszcze po stronie czeskiej ze szlakiem zielonym i niebieskim biegnącym do Złatych Hor. Po przekroczeniu granicy szlak biegnie w stronę schroniska, gdzie pętla się zamyka.

Jest to pierwsza oznakowana trasa dla narciarstwa biegowego na terenie powiatu nyskiego – tzw. Pętla Wolfa, którą wyznakował Klub Czeskich Turystów z Bruntála we współpracy z głuchołaskim PTTK.

Trasa vede kolem vrcholu Biskupské kupy kolem Chaty B. Małachowského směrem k sedlu Mokra (Pod Kopą). Sedlem přechází stezka na českou stranu a vede směrem k sedlu Petrovy boudy (ale ne až na sedlo). Nad sedlem kříží zelenou značku a traverzuje směrem k hranicím, kde se na české straně kříží se zelenou a modrou značkou, které vedou do Zlatých Hor. Po překročení hranice stezka pokračuje k chatě, kde okruh končí.

Jedná se o první značenou trasu pro běžecké lyžování na území okresu Nisa – tzv. Wolfův okruh, který vyznačil Klub českých turistů z Bruntála ve spolupráci s hlucholaským PTTK.

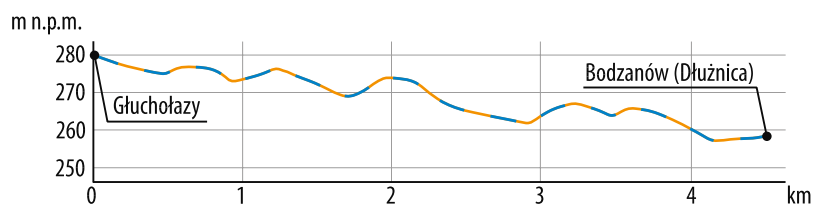
BIAŁA GŁUCHOŁASKA / BĚLÁ

SZLAKIEM BIAŁEJ GŁUCHOŁASKIEJ / STEZKA PODĚL ŘEKY BĚLÉ

DŁUGOŚĆ ok. **4,5** km
DÉLKA cca

BARVA ZNAČENÍ
KOLOR OZNAKOWANIA

POŁOŻENIE / PRZEBIEG
POLOHA / PRŮBĚH

POCZĄTEK SZLAKU: ZA STADIONEM MIEJSKIM W GŁUCHOŁAZACH
ZACĄTEK STEZKY: ZA MĚSTSKÝM STADIONEM V HLUCHOLAZECH

Dziennik z mojej podróży / Deník z mé cesty

MASYW BISKUPIEJ KOPY / MASIV BISKUPSKÉ KUPY

SZLAKIEM BYSTREGO POTOKU / STEZKA BYSTRÉHO POTOKA

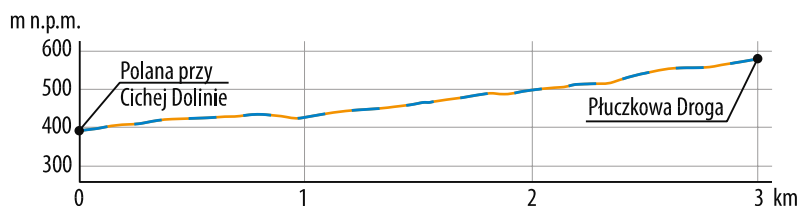
PRZEWYŻSZENIA: SZLAK O DUŻYM PRZEWYŻSZENIU
PŘEVÝŠENÍ: TRASA S VELKÝM PŘEVÝŠENÍM

STOPIŇN TRUDNŮCI: STOSUNKOVO TRUDNY
OBTÍŽNOST: POMĚRNĚ NÁROČNÁ

DŁUGOŚĆ ok.
DĚLKA cca **3** km

KOLOR OZNAKOWANIA
BARVA ZNAČENÍ

POŁOŻENIE / PRZEBIEG
POLOHA / PRŮBĚH

POCZĄTEK SZLAKU: POLANA PRZY CICHEJ DOLINIE
ZACĄTEK STEZKY: MÝTINA U CICHÉ DOLINY

Przebieg szlaku pokrywa się ze ścieżką przyrodniczo-dydaktyczną „Doliną Bystrego Potoku na Kopę Biskupią” i prowadzi przez jeden z najcenniejszych obszarów leśnych Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie” - rezerwat „Cicha Dolina”. Atrakcje na trasie to m.in. stara skocznia narciarska „Gwarkowa Perć” czyli malowniczy kamieniołom po eksploatacji łupków.

Trasa se shoduje s přírodovědnou naučnou stezkou „Doliną Bystrego Potoku na Kopę Biskupią” a vede jednou z nejvýznamnějších lesních oblastí CHKO „Góry Opawskie” – přírodní rezervací „Cicha Dolina”. K zajímavostem na trasie patří mj. starý skokanský můstek, malebný lom po těžbě břidlice „Gwarkowa Perć”.

PĘTLA MAŁA POLNA / MALÝ POLNÍ OKRUH

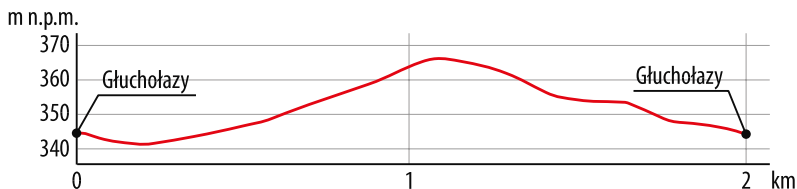
PRZEWYŻSZENIA
PŘEVÝŠENÍ 28 m

STOPIEŇ TRUDNOSTI: ŁATWY, DLA POCZĄTKUJĄCYCH
OBTÍŽNOST: SNADNÁ, PRO ZAČÁTEČNÍKY

DŁUGOŚĆ ok.
DĚLKA cca 2 km

KOLOR OZNAKOWANIA
BARVA ZNAČENÍ

POŁOŻENIE / PRZEBIEG
POLOHA / PRŮBĚH

PRZY WYJEŹDZIE Z GŁUCHOŁAZ, NA PRAWO OD DROGI POWIATOWEJ 16810 PROWADZĄCEJ Z GŁUCHOŁAZ DO PRZEJŚCIA GRANICZNEGO KONRADÓW – ZLATÉ HORY, NA POLACH ZA ZAJAZDEM ZIELONA ZAGRODA.

NA VÝJEZDU Z HLUCHOLAZ, VPRAVO OD OKRESNÍ SILNICE 16810 VEDOUĆÍ Z HLUCHOLAZ K HRANIČNÍMU PŘECHODU KONRADÓV – ZLATÉ HORY, V POLÍCH ZA HOSTINCEM ZELENÁ ZAGRODA.

Krótká i ľatwa trasa biegnąca polami uprawnymi.

Krátká a nenáročná trasa, která vede obdělávanými poli.

Dziennik z mojej podróży / Deník z mé cesty

PĘTLA DUŻA POLNA / VELKÝ POLNÍ OKRUH

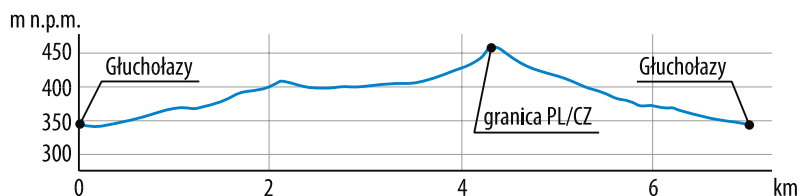
PRZEWYŻSZENIA
PŘEVÝŠENÍ **120_m**

STOPIEŃ TRUDNOŚCI: ŚREDNI
OBTÍŽNOST: STŘEDNÍ

DŁUGOŚĆ ok.
DÉLKA cca **7 km**

KOLOR OZNAKOWANIA
BARVA ZNAČENÍ

POŁOŻENIE / PRZEBIEG
POLOHA / PRŮBĚH

NA PRAWO OD DROGI POWIATOWEJ 16810 PROWADZĄCEJ Z GŁUCHOŁAZ DO PRZEJŚCIA GRANICZNEGO KONRADÓW – ZLATÉ HORY, NA POLACH OGRANICZONYCH SZOSĄ DO WSI PODLESIE, ŚCIANĄ LASU GÓRY PARKOWEJ I ULICĄ LOMPY.

VPRAVO OD OKRESNÍ SILNICE 16810 VEDOUĆÍ Z HLUCHOLAZ K HRANIČNÍMU PŘECHODU KONRADÓV – ZLATÉ HORY, NA POLÍCH OHRAŇIČENÝCH CESTOU DO VESNICE PODLESIE, PODĚL LEŠA PARKOVÉ HORY A ULICÍ LOMPY.

Długa i interwałowa trasa przebiegająca polami uprawnymi z łagodnymi i długimi podbiegami i zjazdami.

Dlouhá a intervalová trasa vedoucí obdělávanými poli s mírnými a dlouhými úseky stoupání a klesání.

Dziennik z mojej podróży / Deník z mé cesty

PĘTLA LEŚNA WOKÓŁ ŚREDNIEJ KOPY / LESNÍ OKRUH KOLEM HORY ŠREDNIA KOPA

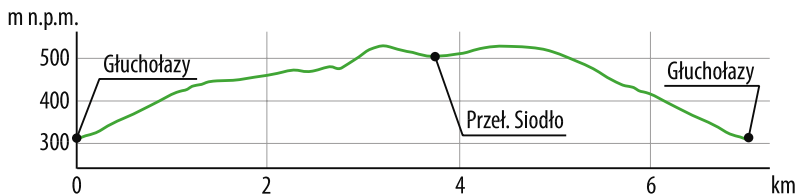
PRZEWYŻSZENIA
PŘEVÝŠENÍ **220**m

STOPIĚN TRUDNOSTI: TRASA TRUDNA
OBTÍŽNOST: NÁROČNÁ TRASA

DŁUGOŚĆ ok.
DĚLKA cca **7** km

KOLOR OZNAKOWANIA
BARVA ZNAČENÍ

POŁOŻENIE / PRZEBIEG
POLOHA / PRŮBĚH

W MASYWIE GÓRY PARKOWEJ, PRZEBIEGA WOKÓŁ JEJ NAJWYŻSZEGO SZCZYTU – ŚREDNIEJ KOPY MA WYSOKOŚCI od 310 m n.p.m. do 510 m n.p.m., ZE SZLAKIEM KRZYŻUJĄ SIĘ TRZY SZLAKI PIESZE: CZERWONY, ŻÓŁTY I NIEBIESKI.

V MASIVU PARKOVÉ HORY, VEDE KOLEM JEJÍHO NEJVYŠŠÍHO VRCHOLU – ŠREDNIA KOPA, V NADMOŘSKÉ VÝŠCE od 310 do 510 m, KŘÍŽÍ SE S NÍ TŘI TURISTICKÉ TRASY: ČERVENÁ, ŽLUTÁ A MODRÁ.

Trasa biegnie po zalesionym terenie górskim z trudnymi podbiegami, stromymi zjazdami i dwoma ostrymi zakrętami.

Trasa vede zalesněným horským terénem s náročnými stoupáními, prudkými sjezdy a dvěma ostrými zatáčkami.

ZLATOHORSKÁ VRCHOVINA

TŘEMEŠNÁ

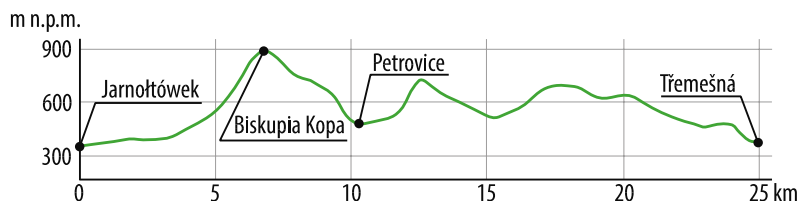
SZLAK ZIELONY / ZELENÁ TRASA

JARNOŁTÓWEK – TŘEMEŠNÁ

DŁUGOŚĆ ok.
DÉLKA cca **25** km

KOLOR OZNAKOWANIA
BARVA ZNAČENÍ

POŁOŻENIE / PRZEBIEG
POLOHA / PRŮBĚH

JARNOŁTÓWEK (pomnik Nepomucena) – **ZLATÉ HORY** – **KRWAWA GÓRA** (kaplica św. Rocha)
– **MNICHŮV KÁMEN** – **BISKUPIA KOPA** – **HEEGEROVA VYHLÍDKA** (punkt widokowy)
– **PETROVY BOUDY** – **PETROVICE** – **DAWNA LEŚNICZÓWKA SVINNÝ POTOK**
– **KRAVI HORA** – **TŘEMEŠNÁ** (dworzec kolejowy)

JARNOŁTÓWEK (pomník Nepomuckého) – **ZLATÉ HORY** – **KRWAVÁ HORA** (Kaple sv. Rocha) – **MNICHŮV KÁMEN** – **BISKUPSKÁ KUPA** – **HEEGEROVA VYHLÍDKA**
– **PETROVY BOUDY** – **PETROVICE** – **BÝVALÁ HÁJENKA SVINNÝ POTOK**
– **KRAVÍ HORA** – **TŘEMEŠNÁ** (železniční stanice)

Dziennik z mojej podróży / Deník z mé cesty

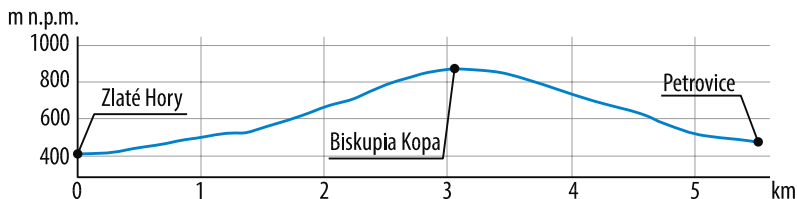
SZLAK NIEBIESKI / MODRÁ TRASA

ZLATÉ HORY – BISKUPIA KOPA (BISKUPSKÁ KUPA) – PETROVICE

DĚLUGOŠĆ ok.
DĚLKA cca **5,6** km

KOLOR OZNAKOWANIA
BARVA ZNAČENÍ

POŁOŻENIE / PRZEBIEG
POLOHA / PRŮBĚH

ZLATÉ HORY (granica) – RUINY ZAMKU LEUCHTENŠTEJN – BISKUPIA KOPA – PETROVICE

ZLATÉ HORY (hranice) – ZŘÍCENINA HRADU LEUCHTENŠTEJN – BISKUPSKÁ KUPA – PETROVICE

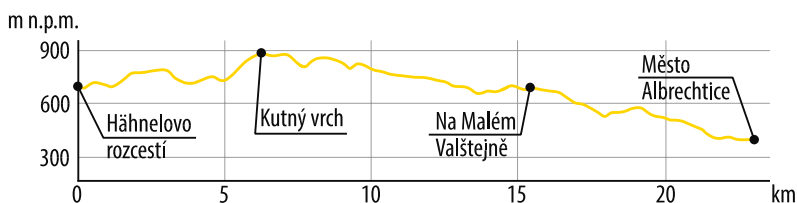
SZLAK ŽÓŁTY / ŻLUTÁ TRASA

BISKUPIA KOPA (HÄHNELOVO ROZCESTÍ) – MĚSTO ALBRECHTICE

DĚLUGOŠĆ ok.
DĚLKA cca **23** km

KOLOR OZNAKOWANIA
BARVA ZNAČENÍ

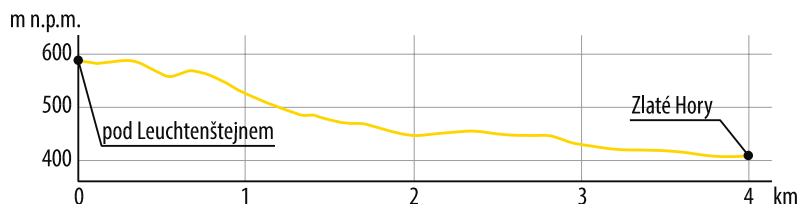
POŁOŻENIE / PRZEBIEG
POLOHA / PRŮBĚH

BISKUPIA KOPA (HÄHNELOVO ROZCESTÍ) - ŽRŮDLO ŠW. ROCHA – PETROVY BOUDY – VĚTRNÁ – ŽRŮDLO OSOBLŮGI – KUTNÝ VRCH – SOLNÁ HORA – NAD ZTRACENU VODOU – KRAVÍ HORA – KAPLICZKA W MALÉM VALŠTEJNĚ – MĚSTO ALBRECHTICE (dworzec kolejowy)

BISKUPSKÁ KUPA (HÄHNELOVO ROZCESTÍ) – PRAMEN SV. ROCHA – PETROVY BOUDY – VĚTRNÁ – PRAMEN OSOBLAHY – KUTNÝ VRCH – SOLNÁ HORA – NAD ZTRACENOU VODOU – KRAVÍ HORA – KAPLE NA MALÉM VALŠTEJNĚ – MĚSTO ALBRECHTICE (železniční nádraží)

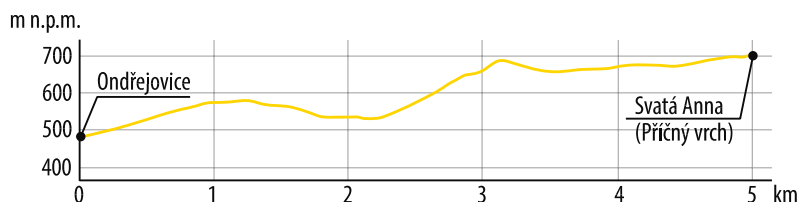
SZLAK ŻÓŁTY / ŽLUTÁ TRASA

POD LEUCHTENŠTEJNEM – ZLATÉ HORYDŁUGOŚĆ ok.
DÉLKA cca **4** kmKOLOR OZNAKOWANIA
BARVA ZNAČENÍPOŁOŻENIE / PRZEBIEG
POLOHA / PRŮBĚH

POD LEUCHTENŠTEJNEM (BISKUPIA KOPA) – ZVONIČKA U SV. ANTONIČKA – MURKI GRANICZNE – ROŽMITÁL – ZLATÉ HORY (rynek)

POD LEUCHTENŠTEJNEM (BISKUPSKÁ KUPA) – ZVONIČKA U SV. ANTONIČKA – HRANIČNÍ ZÍDKY – ROŽMITÁL – ZLATÉ HORY (náměstí)

SZLAK ŻÓŁTY / ŽLUTÁ TRASA

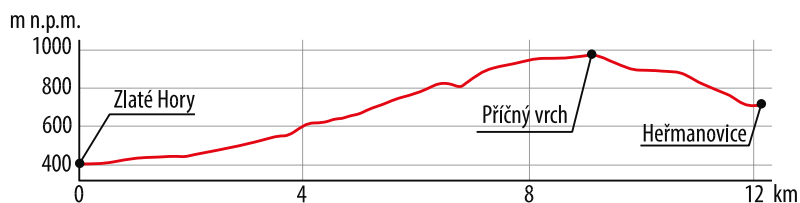
ONDŘEJOVICE – SV. ANNA (PŘÍČNÝ VRCH)DŁUGOŚĆ ok.
DÉLKA cca **5** kmKOLOR OZNAKOWANIA
BARVA ZNAČENÍPOŁOŻENIE / PRZEBIEG
POLOHA / PRŮBĚH

ONDŘEJOVICE – DOLNÍ ÚDOLÍ – ZLODĚJSKÉ LOUKY – SVATÁ ANNA (dawna kapliczka św. Anny)

ONDŘEJOVICE – DOLNÍ ÚDOLÍ – ZLODĚJSKÉ LOUKY – SVATÁ ANNA (bývalá kaple sv. Anny)

Dziennik z mojej podróży / Deník z mé cesty

SZLAK CZERWONY / ČERVENÁ TRASA

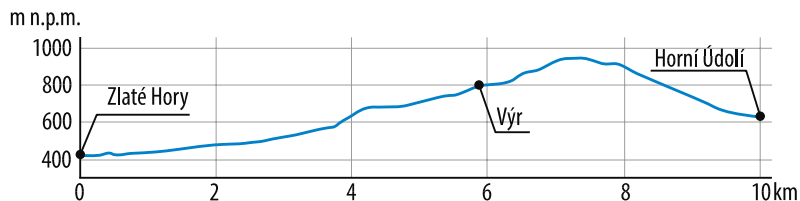
ZLATÉ HORY - PŘÍČNÝ VRCH – HEŘMANOVICEDĚLGOŠĆ ok.
DĚLKA cca**12** kmKOLOR OZNAKOWANIA
BARVA ZNAČENÍPOŁOŻENIE / PRZEBIEG
POLOHA / PRŮBĚH

ZLATÉ HORY (rynek) – ZLATÉ HORY (dworzec kolejowy) – SANATORIUM EDEL – POD ČERNÝM JEZEREM – ZLODĚJSKÉ LOUKY – SZTOLNIA MELCHIOR – TÁBORSKÉ SKÁLY – OLOVĚNÁ ŠTOLA (SZTOLNIA) – PŘÍČNÝ VRCH (975 m.n.p.m.) - HORNICKÉ SKÁLY – HEŘMANOVICE

ZLATÉ HORY (náměstí) – ZLATÉ HORY (železniční nádraží) – SANATORIUM EDEL – POD ČERNÝM JEZEREM – ZLODĚJSKÉ LOUKY – ŠTOLA MELCHIOR – TÁBORSKÉ SKÁLY – OLOVĚNÁ ŠTOLA – PŘÍČNÝ VRCH (975 m n.m.) - HORNICKÉ SKÁLY – HEŘMANOVICE.

Dziennik z mojej podróży / Deník z mé cesty

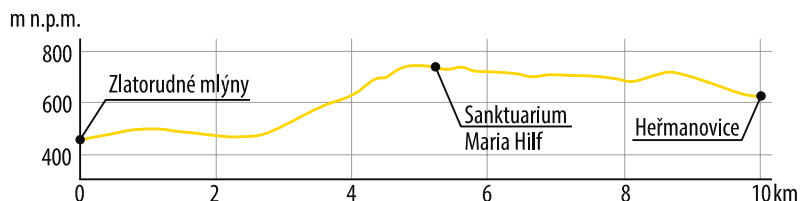
SZLAK NIEBIESKI / MODRÁ STEZKA

ZLATÉ HORY - HORNÍ ÚDOLÍDĚLUGOŠĆ ok.
DĚLKA cca **10** kmKOLOR OZNAKOWANIA
BARVA ZNAČENÍPOŁOŻENIE / PRZEBIEG
POLOHA / PRŮBĚH

ZLATÉ HORY (rynek) - **OŠRODEK NARCIARSKI „SKI PŘÍČNÁ”** – **EDELŠTEJN** (ruiny średniowiecznego zamku) – **ŽRÓDEŁKO NAD MÍREM** – **VÝR** – **GRZEBIEŃ PŘÍČNÉHO VRCHU** – **ŠTOLA STAROHOŘÍ** – **HORNÍ ÚDOLÍ**

ZLATÉ HORY (náměstí) - **SKI AREÁL PŘÍČNÁ** – **EDELŠTEJN** (zřícenina středověkého hradu) – **STUDÁNKA NAD MÍREM** – **VÝR** – **HŘEBEN PŘÍČNÉHO VRCHU** – **ŠTOLA STAROHOŘÍ** – **HORNÍ ÚDOLÍ**

SZLAK ŽÓŁTY / ŹLUTÁ TRASA

ZLATORUDNÉ MLÝNY - HEŘMANOVICEDĚLUGOŠĆ ok.
DĚLKA cca **10** kmKOLOR OZNAKOWANIA
BARVA ZNAČENÍPOŁOŻENIE / PRZEBIEG
POLOHA / PRŮBĚH

ÚDOLÍ ZTRACENÝCH ŠTOL (Zlatorudné mlýny) – **POD LYSÝM VRCHEM** – **OŠRODEK NARCIARSKI „SKI PŘÍČNÁ”** – **DROGA KRZYŻOWA** – **SANKTUARIUM MATKI BOSKIEJ POMOCNEJ (MARIA HILF)** – **HEŘMANOVICE**.

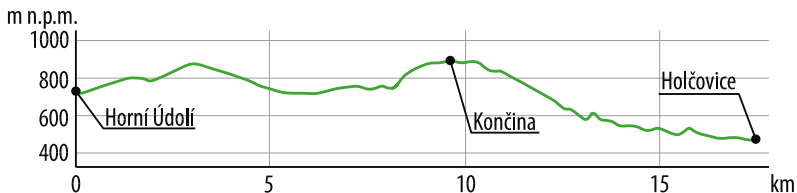
ÚDOLÍ ZTRACENÝCH ŠTOL (Zlatorudné mlýny) – **POD LYSÝM VRCHEM** – **SKI AREÁL PŘÍČNÁ** – **KŘÍŽOVÁ CESTA** – **KOSTEL PANNY MARIE POMOCNÉ (MARIA HILF)** – **HEŘMANOVICE**.

Dziennik z mojej podróży / Deník z mé cesty

ZLATÉ HORY, ZLATORUDNÉ MLÝNY

SZLAK ZIELONY / ZELENÁ TRASA

HORNÍ ÚDOLÍ – HOLČOVICEDŁUGOŚĆ ok. **17**
DĚLKA cca kmKOLOR OZNAKOWANIA
BARVA ZNAČENÍPOŁOŻENIE / PRZEBIEG
POLOHA / PRŮBĚH

**HORNÍ ÚDOLÍ – ŽRÓDLO OPAVICE – HEŘMANOVICE – ŽRÓDLO OSOBLŮGI
– HRANIČNÍ CESTA – KOMORA – HOLČOVICE**

**HORNÍ ÚDOLÍ – PRAMEN OPAVICE – HEŘMANOVICE – PRAMEN OSOBLAHY
– HRANIČNÍ CESTA – KOMORA – HOLČOVICE**

Dziennik z mojej podróży / Deník z mé cesty

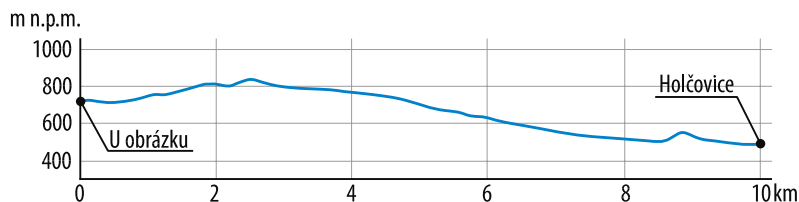
SZLAK NIEBIESKI / MODRÁ TRASA

U OBRÁZKU (MASIV SOLNÉ HORY) (MASYW SOLNEJ GÓRY) – HOLČOVICE

DŁUGOŚĆ ok. **10** km
DŁĘKA cca

KOLOR OZNAKOWANIA
BARVA ZNAČENÍ

POŁOŻENIE / PRZEBIEG
POLOHA / PRŮBĚH

U OBRÁZKU - VOJTŮV PRAMEN – SOLNA GÓRA - KOMORA – HOLČOVICE
U OBRÁZKU - VOJTŮV PRAMEN – SOLNÁ HORA - KOMORA – HOLČOVICE

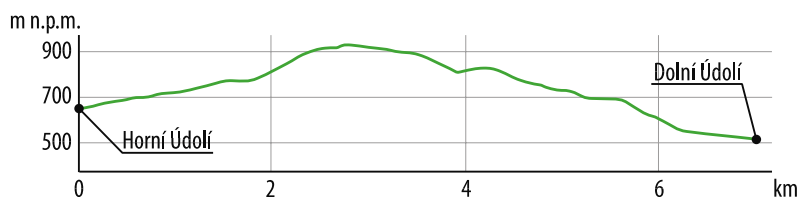
SZLAK ZIELONY / ZELENÁ TRASA

HORNÍ ÚDOLÍ - DOLNÍ ÚDOLÍ

DŁUGOŚĆ ok. **7** km
DŁĘKA cca

KOLOR OZNAKOWANIA
BARVA ZNAČENÍ

POŁOŻENIE / PRZEBIEG
POLOHA / PRŮBĚH

HORNÍ ÚDOLÍ – RUINY KAPLICY ŚW. ANNY – SZTOLNIE HACKELBERG, STAROHOŘÍ, OLOVENÁ – TÁBORSKÉ SKÁLY – SZTOLNIA MELCHIOR A MELCHIOR I – DOLNÍ ÚDOLÍ

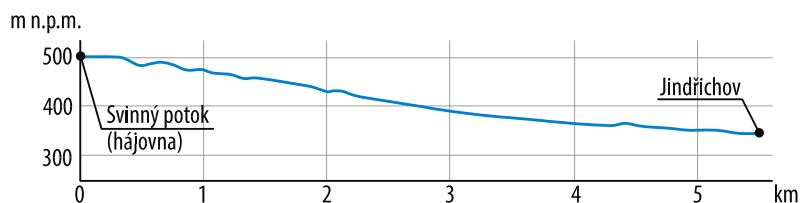
HORNÍ ÚDOLÍ – ZŘÍCENINA KAPLE SV. ANNY – ŠTOLY HACKELBERG, STAROHOŘÍ, OLOVENÁ – TÁBORSKÉ SKÁLY – ŠTOLY MELCHIOR A MELCHIOR I – DOLNÍ ÚDOLÍ

Dziennik z mojej podróży / Deník z mé cesty

HORNÍ ÚDOLÍ, KAPLICA ŚW. ANNY / KAPLE SV. ANNY

SZLAK NIEBIESKI / MODRÁ TRASA

BÝVALÁ HÁJENKA – JINDŘICHOVDĚLUGOŠĆ ok.
DĚLKA cca **5,5** kmKOLOR OZNAKOWANIA
BARVA ZNAČENÍPOŁOŻENIE / PRZEBIEG
POLOHA / PRŮBĚH

DAWNA LEŚNICZÓWKA SVINNÝ POTOK (POD KRAVI HORA) – JINDŘICHOV
BÝVALÁ HÁJENKA SVINNÝ POTOK (POD KRAVÍ HOROU) – JINDŘICHOV

Dziennik z mojej podróży / Deník z mé cesty

JESENÍK

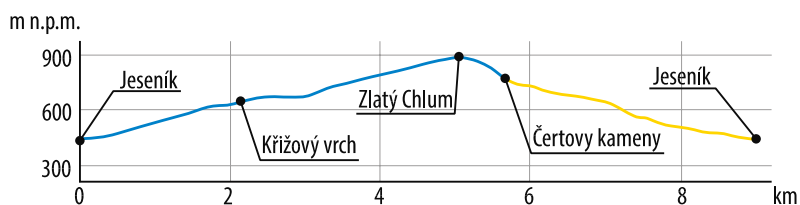
PĘTLA / OKRUH

Z JESENÍKA PRZEZ MIEJSCA WIDOKOWE / Z JESENÍKU PŘES VYHLÍDKY

DĚLGOŠĆ ok.
DĚLKA cca **8,5** km

KOLOR OZNAKOWANIA
BARVA ZNAČENÍ

POŁOŻENIE / PRZEBIEG
POLOHA / PRŮBĚH

JESENÍK – KŘÍŽOVÝ VRCH – ZLATÝ CHLUM – ČERTOVY KAMENY – JESENÍK

Trasa oferuje malownicze widoki na miasto Jeseník i grzbiety Jeseníků. Przewodzi również przez kilka źródełek (m.in. Neuburský pramen, pramen Skalka), w których można się odświeżyć. Trasa rozpoczyna się w okolicy Centrum Informacji Turystycznej i biegnie niebieskim szlakiem przez punkt widokowy Křížový vrch potem wieżę widokową Zlatý Chlum, z której schodzimy do punktu widokowego Čertovy kameny, następnie żółtym szlakiem wracamy do Jeseníka.

JESENÍK – KŘÍŽOVÝ VRCH – ZLATÝ CHLUM – ČERTOVY KAMENY – JESENÍK

Trasa nabízí malebné výhledy na město Jeseník a hřebeny Jeseníků. Vede také přes několik pramenů (např. Neuburský pramen, pramen Skalka), kde se můžete osvěžit. Trasa začíná u Informačního centra a vede po modré značce přes vyhlídku na Křížovém vrchu a následně rozhlednu Zlatý Chlum, odkud sestupuje k vyhlídce na Čertových kamenech a po žluté značce pokračuje zpět do Jeseníku.

WIEŻA WIDOKOWA I SCHRONISKO NA ZLATÝM CHLUMIE

26-metrowa wieża widokowa na Zlatým Chlumie udostępniona została turystom w 1899 roku. W 1902 roku obok wieży stanęło schronisko im. Adolfa Medritzera - leśniczego w dobrach biskupich, który znacząco przyczynił się do wydania zgody na budowę obiektu. W latach 30. wybudowano nową drogę dojazdową oraz tor saneczkowy, rozbudowano także schronisko. Po wojnie władze czechosłowackie przejęły oba obiekty i przekazały je Klubowi Czeskich Turystów, a po 1948 roku Powiatowej Radzie Narodowej w Jeseníku. Ta ostatnia zupełnie nie zajmowała się obiema konstrukcjami, w wyniku czego schronisko uległo dewastacji, a w 1955 roku spłonęło. W 1976 roku uporządkowano teren, przeprowadzono remont wieży, a obok wybudowano drewniany domek służący turystom, regularnie padający w zimie łupem wandalów. W ostatnich latach zastąpiono ją większą i solidniejszą budowlą, w której znajduje się bufet oraz miejsca dla turystów.

ROZHLEDNA A CHATA NA ZLATÉM CHLUMU

Rozhledna na Zlatém Chlumu vysoká 26 metrů byla zpřístupněna návštěvníkům v roce 1899. V roce 1902 byla vedle rozhledny postavena chata Adolfa Medritzera – hajného v biskupském panství, který se významně zasloužil o získání povolení ke stavbě. Ve 30. letech 20. století byla vybudována nová přístupová cesta a sáňkařská dráha, a rozšířena byla i chata. Po válce převzaly oba objekty československé úřady a předaly je Klubu českých turistů a po roce 1948 Okresnímu národnímu výboru v Jeseníku. Ten se o obě stavby vůbec nestaral, takže chata zchátrala a v roce 1955 shořela. V roce 1976 byl areál upraven, proběhla rekonstrukce rozhledny a vedle ní byla postavena dřevěná chata pro turisty, která se v zimě pravidelně stávala obětí vandalů. V posledních letech ji nahradila větší a robustnější stavba s bufetem a prostory pro turisty.

ZLATÝ CHLUM

JESEŇÍK

Dziennik z mojej podróży / Deník z mé cesty

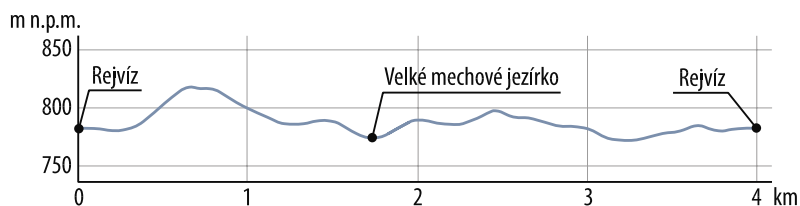
VELKÉ MECHOVÉ JEZÍRKO

ŚCIEŻKA DYDAKTYCZNA / NAUČNÁ STEZKA

REJVÍZ DO WIELKIEGO MECHOWEGO JEZIORKA / REJVÍZ K VELKÉMU MECHOVÉMU JEZÍRKU

DŁUGOŚĆ ok. **4** km
DÉLKA cca

POŁOŻENIE / PRZEBIEG
POLOHA / PRŮBĚH

REJVÍZ DO WIELKIEGO MECHOWEGO JEZIORKA

Ścieżka prowadzi przez rezerwat przyrody Rejvíz, największe torfowisko na Morawach, które znajduje się na wysokości prawie 800 m n.p.m. w pobliżu górskiej osady Rejvíz. Powstało ok. 6000-7000 lat temu. Ścieżka dydaktyczna Rejvíz rozpoczyna się w górskiej wiosce Rejvíz. Ma około 4 km długości i oferuje 5 przystanków z tablicami informacyjnymi na temat głównych atrakcji znajdujących się w okolicy. Szlak rozpoczyna się koło Pensjonatu Rejvíz, gdzie trzeba wejść na żółtą trasę dla pieszych. Na trzecim przystanku, który jest zarazem wejściem do rezerwatu, obowiązuje symboliczna opłata za utrzymanie szlaku. Od tego momentu kontynuujemy przechadzkę po drewnianej ścieżce szlakiem do Dužego

mechowego jeziora. Jest to jedno z największych jezior torfowych w Czechach – o powierzchni 1 692 m² i maksymalnej głębokości 2,95 metra. Nad samym jeziorem znajduje się drewniany taras widokowy i altana, gdzie można odpocząć.

REJVÍZ K VELKÉMU MECHOVÉMU JEZÍRKU

Stezka vede přírodní rezervací Rejvíz, největším rašeliništěm na Moravě, které se nachází v nadmořské výšce téměř 800 m nedaleko horské osady Rejvíz. Vzniklo přibližně před 6000–7000 lety. Naučná stezka Rejvíz začíná v horské vesnici Rejvíz. Je dlouhá přibližně 4 km a nabízí 5 zastavení s informačními tabulemi o hlavních zajímavostech v oblasti. Stezka začíná u penzionu Rejvíz, kde je třeba vstoupit na žlutou turistickou značku. Na třetím zastavení, které je zároveň vstupem do rezervace, se platí symbolický poplatek za údržbu stezky. Od tohoto místa pokračujete po dřevěné stezce k Velkému mechovému jezírku. Je to jedno z největších rašelinných jezer v České republice – má rozlohu 1692 m² a maximální hloubku 2,95 m. U jezírka se nachází dřevěná vyhlídková terasa a altán, kde si můžete odpočinout.

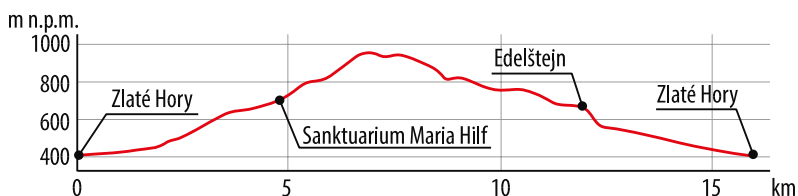
Dziennik z mojej podróży / Deník z mé cesty

SANKTUARIUM MATKI BOSKIEJ POMOCNEJ / KOSTEL PANNY MARIE POMOCNÉ

ŚCIEŻKA DYDAKTYCZNA / NAUČNÁ STEZKA

GÓRNICZA CZERWONA ŚCIEŻKA DYDAKTYCZNA / ČERVENÁ HORNICKÁ NAUČNÁ STEZKA

DĚLUGOŠĆ ok.
DĚLKA cca **16** kmKOLOR OZNAKOWANIA
BARVA ZNAČENÍPOŁOŻENIE / PRZEBIEG
POLOHA / PRŮBĚH

ZLATÉ HORY (rynek) – SZTOLNIE MĚDĚNÁ, MARIA POMOCNA (I, II, III, IV) – SANKTUARIUM MATKI BOSKIEJ POMOCNEJ (MARIA HILF) – VÝR (759 m n.p.m.) – GRZEBIEN PŘÍČNEGO VRCHU – SZTOLNIE STAROHOŘÍ, OLOVĚNÁ, NOVÝ HACKELBERG – ŽRÓDEŁKO NAD MÍREM – RUINY ZAMKU EDELŠTEJN – WYCIĄG NARCIARSKI – POD ČERNÝM JEZEREM – ZLATÉ HORY (rynek)

ZLATÉ HORY (náměstí) – ŠTOLY MĚDĚNÁ, MARIE POMOCNÉ (I, II, III, IV) – KOSTEL PANNY MARIE POMOCNÉ (MARIA HILF) – VÝR (759 m n.p.m.) – HŘEBEN PŘÍČNEHO VRCHU – ŠTOLY STAROHOŘÍ, OLOVĚNÁ, NOVÝ HACKELBERG – STUDÁNKA NAD MÍREM – ZŘÍCENINA HRADU EDELŠTEJN – LYŽAŘSKÝ VLEK – POD ČERNÝM JEZEREM – ZLATÉ HORY (náměstí)

Dziennik z mojej podróży / Denik z mé cesty

SPIS TREŚCI / OBSAH

WSTĘP / ÚVOD	2
GÓRY OPAWSKIE / ZLATOHORSKÁ VRCHOVINA	4
PARK KRAJOBRAZOWY „GÓRY OPAWSKIE” / CHKO „GÓRY OPAWSKIE”	6
PARK KRAJOBRAZOWY JESIONIKI / CHKO JESENÍKY	8
BEZPIECZNIE IDZIEMY W GÓRY / BEZPEČNĚ JDEME NA HORY	10
IDZIEMY W GÓRY OPAWSKIE / JDEME NA POHOŘÍ GÓRY OPAWSKIE	16
ŚCIEŻKI PRZYRODNICZO - DYDAKTYCZNE / PŘÍRODOVĚDNÉ NAUČNÉ STEZKY	32
JEDZIEMY W GÓRY! CZYLI NA ROWERZE PO GÓRACH OPAWSKICH! / JEDEME NA HORY! ANEB NA KOLE POHOŘÍM GÓRY OPAWSKIE!	47
NA NARTY W GÓRY OPAWSKIE! / GÓRY OPAWSKIE A LYŽOVÁNÍ!	58
ZLATOHORSKÁ VRCHOVINA	64

STAROSTWO POWIATOWE W NYSIE

ul. Piastowska 33
48-300 Nysa
www.powiat.nysa.pl
f PowiatNyski

Partner projektu:

MĚSTO ZLATÉ HORY

nám. Svobody 80
793 76 Zlaté Hory v Jeseníkách
www.zlatehory.cz
f mestozlatehory

Tekst / Text:

Izabela Kicak, Mariusz Wyszokowski

Tłumaczenie / Překlad:

Karína Kurková

Zdjęcia / Fotografie:

Jarosław Małkowski (bankfoto.pl), Bartosz Bukała,
AdobeStock.com, Freepik.com, Wikipedia

Opracowanie graficzne / Grafické zpracování:

Magdalena Czernichowska,
Studio Plan Anna Dębska

Serdeczne podziękowania dla partnera projektu - Miasta Zlaté Hory
oraz Centrum Informacji Turystycznej w Glucholazach
za pomoc w tworzeniu przewodnika.

Srdečné poděkování partneru projektu - Městu Zlaté Hory a Informačnímu
centru v Hlucholazech za pomoc při tvorbě průvodce.

ISBN 978-83-68397-85-7

© Copyright by Starostwo Powiatowe w Nysie

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY / NEPRODEJNÉ

Nakład / Náklad: 3 000 egz.
Wydanie / Vydání I
Nysa 2025

Powiat **NYSKI** GÓRY OPAWSKIE • ZLATOHORSKÁ VRCHOVINA

**ZAJRZYJ
TUTAJ**

PODÍVEJTE SE SEM

Aplikacja „Powiat Nyski”

turystyka.glucholazy.pl

Interreg

Współfinansowane
przez Unię Europejską

Euroregion
Praděd/Pradziad

Czechy – Polska

Publikacja wydana w ramach realizacji przez Powiat Nyski projektu pn. „Idziemy w góry! - promocja turystyki górskiej na polsko-czeskim pograniczu”.

Projekt realizowany jest w ramach Funduszu Małych Projektów w Euroregionie Pradziad Programu Interreg Czecho-Polska 2021-2027. Cel 2.1. Lepsze transgraniczne wykorzystanie potencjału turystyki zrównoważonej dla rozwoju gospodarczego pogranicza czesko-polskiego.

Publikace vydaná Okresem Nisa v rámci realizace projektu „Jdeme na hory! - propagace horské turistiky v česko-polském pohraničí”.

Projekt je realizován v rámci Fondu malých projektů v Euroregionu Praděd programu Interreg Česko-Polsko 2021-2027. Cíl 2.1 Lepší přeshraniční využití potenciálu udržitelného cestovního ruchu pro hospodářský rozvoj česko-polského pohraničí.”